

Ministerstvo financií SR

**Správa o makroekonomickom vývoji
a vývoji verejných financií SR za prvý
polrok 2005 a predikcia
do konca roka**

August 2005

OBSAH

ÚVOD	2
I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA	4
I.1. Vonkajšie prostredie	4
I.2. Domáce očakávania	6
I.3. Prehľad súčasných trendov	8
I.3.1. Hospodársky rast	8
I.3.2. Trh práce.....	13
I.3.3. Menové ukazovatele a finančné trhy.....	15
I.4. Aktualizácia makroekonomických prognóz	18
II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ	21
II.1. Štátny rozpočet	22
II.1.1. Daňové príjmy	22
II.1.2. Iné ako daňové príjmy štátneho rozpočtu	26
II.1.3. Výdavky.....	26
II.2. Ostatné subjekty verejnej správy a mimorozpočtové účty	28
II.2.1. Mimorozpočtové účty	28
II.2.2. Ostatné subjekty verejnej správy	28
III. AKTUÁLNY ODHAD SALDA VEREJNEJ SPRÁVY V METODIKE ESA 95 na rok 2005	31
PRÍLOHY	32
PRÍLOHA A	32
PRÍLOHA B	34
I. Súhrnné výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu k 30. júnu 2005	34
I.1. Príjmy štátneho rozpočtu	34
I.2. Výdavky štátneho rozpočtu.....	36
II. Správa o hospodárení s rozpočtovými rezervami	39
II.1. Čerpanie prostriedkov rezervy vlády Slovenskej republiky	39
II.2. Rezerva predsedu vlády Slovenskej republiky	40
II.3. Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii	43
III. Bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v roku 2005	45
IV. Plnenie štátneho rozpočtu SR podľa rozpočtových kapitol	46

ÚVOD

Informácie zverejnené v priebehu prvých šiestich mesiacoch roka 2005 potvrdzujú **silný a zdravý rast slovenskej ekonomiky**. Takýto vývoj je dobrým základom pre ďalšiu konsolidáciu verejných financií.

Na základe pravidelnej aktualizácie makroekonomických prognóz **MF SR revidovalo odhady** vývoja v roku 2005 v porovnaní s januárovou prognózou. Revízia makroekonomickej prognózy bola diskutovaná aj vo Výbore pre makroekonomické prognózovanie a vo väčšine indikátorov posúva odhady pozitívnym smerom a neprináša negatívne riziká pre pozíciu verejných financií v roku 2005.

Posledné čísla potvrdzujú pôvodné predpoklady o vývoji vnútorných a vonkajších podmienok - zahraničný dopyt je slabší ako v uplynulom roku, avšak na Slovensku pokračujú mnohé výrazné pozitívne trendy. Silný rast ekonomiky, miezd, zamestnanosti a domáceho dopytu - tak spotreby ako aj investícií - robí zo Slovenska najdynamickejšiu ekonomiku medzi krajinami Vyšehradskej štvorky. Lepšie ako sa pôvodne očakávalo sa vyvíja aj nezamestnanosť. Na základe mesačných indikátorov sa dá skonštatovať, že pokračuje rast tržieb vo vybraných odvetviach, najmä v obchode, v sektore stavebníctva a v oblasti nehnuteľností a ostatných služieb. Konjunkturálne prieskumy svedčia o optimistických očakávaniach, indikátory dôvery sa pohybujú na nadpriemerných úrovniach - výrazne sa zlepšuje indikátor dôvery v stavebníctve súvisiaci s očakávaným rastom zamestnanosti a dopytu po stavebnej produkcii a stúpol indikátor dôvery v priemysle. Agregovaný indikátor ekonomického sentimentu sa priebežne zvyšuje. Všetky signály svedčia o **dobrych základoch pre zdravý, vysoký a udržateľný rast slovenskej ekonomiky**.

Cieľom vlády pre rok 2005 je deficit verejných financií (bez vplyvu II. piliera dôchodkovej reformy) na úrovni 3,4 % HDP.

Na základe v súčasnosti dostupných informácií sa predpokladá, že **štátny rozpočet skončí rok 2005 s výsledkom o 4,2 mld. Sk lepším ako bol rozpočtovaný**. Z jednotlivých zložiek verejných financií prispievajú k zníženiu deficitu verejnej správy ešte Fond národného majetku a mimorozpočtové účty. **Naopak, k zhoršeniu deficitu prispieje najviac hospodárenie Sociálnej poisťovne sumou 5,7 mld. Sk**, v menšej miere aj sektor zdravotníctva, samospráva a štátne fondy. Verejné financie teda dosiahnu bez vplyvu II. piliera deficit o 1,3 mld. Sk nižší ako bolo rozpočtované, predpoklad je na úrovni **3,25 % HDP**. Odpustenie pohľadávok voči zahraničiu by mohlo zvýšiť deficit verejných financií jednorazovo o ďalších 0,8 % HDP.

Predbežný odhad deficitu verejnej správy je teda nižší o približne 0,15% HDP oproti cieľu vlády na rok 2005. Bolo by však chybou interpretovať tento výsledok ako priestor pre prípadné zvýšenie výdavkov. Práve naopak, z hľadiska zdravého vývoja ekonomiky je vhodným scenárom naďalej pokračovať v znižovaní fiškálneho deficitu a využiť každú príležitosť na rýchlejšiu konsolidáciu.

Dôvodov pre pokračovanie konsolidácie nad rámec plánu vlády na tento rok je viacero. Samotný deficit verejnej správy na Slovensku má prevažne štrukturálny charakter a ako taký, je prejavom nerovnováhy vo verejných financiách, ktorú by sa mala každá zodpovedná vláda snažiť eliminovať. Tento krok by navyše v súčasných podmienkach nemal negatívny vplyv na rast ekonomiky.

Ďalším dôvodom pre konsolidáciu sú dva dôležité zdroje, ktoré pomohli znížiť odhadovaný deficit. Vyššie daňové príjmy sú do veľkej miery výsledkom priaznivého ekonomického vývoja, ktorý môže mať cyklický charakter. Čistá úspora v oblasti úrokových nákladov štátneho dlhu v sume 5,4 mld. Sk je zasa väčšia, ako samotné odhadované zníženie deficitu verejnej správy. Úrokové sadzby sú pritom volatilné a môže sa stať, že sa v budúcnosti zvýšia – práve preto nie je vhodné tieto úspory použiť na krytie iných výdavkových titulov, ktoré zakladajú dlhodobé nároky na verejné financie. Nakoniec, nemenej dôležitými sú v tomto smere aj odporúčania Európskej rady, ktoré sú ladené smerom k rýchlejšej konsolidácii verejných financií na Slovensku.

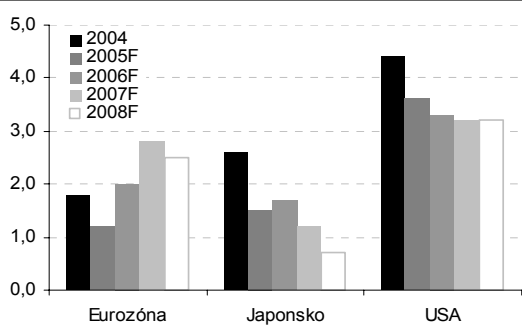
Rizikom vývoja verejných financií je zmena stavu pohľadávok a záväzkov subjektov sektora verejnej správy a vývoj ekonomického prostredia, najmä cien ropy.

I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA

I.1. Vonkajšie prostredie

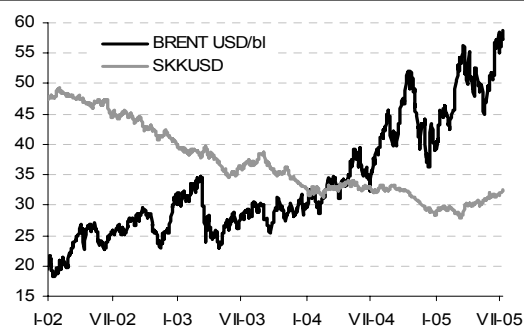
Prvý polrok 2005 nenaplnil očakávaní rásnejšieho oživenia globálnej ekonomiky. Kým Európa čelí stagnácii, v predstihu naďalej ostáva ekonomika Spojených štátov, ku ktorej sa pridáva dynamicky sa rozvíjajúca Čína. Práve jej oživenie, zvyšujúci sa dopyt po energetických komoditách a nesúlad medzi celkovou ponukou a dopytom prispeli k výraznému rastu cien ropy na svetových trhoch. Ich rast síce hlavné ekonomiky dokázali absorbovať bez vážnejšej ujmy a výraznejších inflačných tlakov, no utrpela predovšetkým dôvera a očakávaní podnikateľov i spotrebiteľov. Neistota sa preniesla i na finančné trhy, kde geopolitické riziká, hrozby terorizmu, ako aj politické udalosti v Európe a obavy o jej ďalšiu budúcnosť spôsobovali zvýšenú volatilitu cien aktív.

Očakávaný rast vybraných krajín

Zdroj: OECD

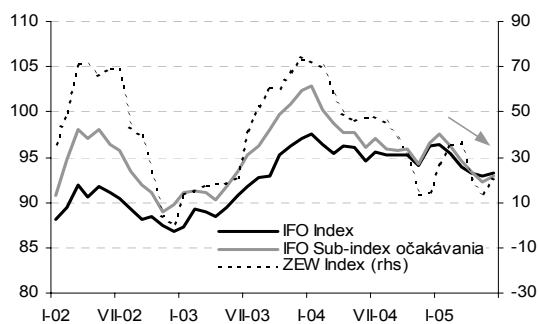
Ropa BRENT (USD/bl) a vývoj kurzu koruny

Zdroj: REUTERS

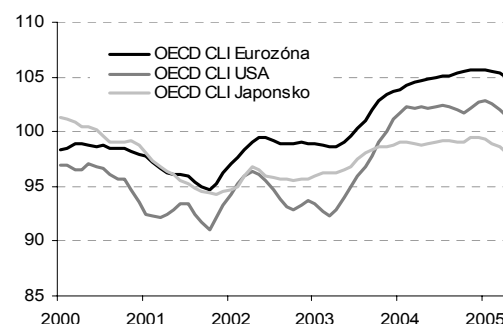
Obavy o vyhliadky ekonomického rastu a zvýšené riziká vyvolané rastúcimi cenami ropy, ktoré by mohli vyvolať dodatočné inflačné tlaky znovu narušili dôveru investorov i spotrebiteľov a zvrátili priaznivý vývoj niektorých indikátorov podnikateľského i spotrebiteľského sentimentu.

IFO (2000=100, sez. očistené) a ZEW index

Zdroj: IFO Business Survey; ZEW

OECD Leading indikátory

Zdroj: OECD

IFO index, hlavný nemecký indikátor podnikateľskej klímy mapujúci situáciu v štyroch sektoroch (priemysel, stavebníctvo, veľkoobchod a maloobchod) sa v prvom polroku znížil z januárových 96,4 bodov na 93,3 bodov v júni, pričom subindex podnikateľských očakávaní zaznamenal v tomto období ešte výraznejší prepád z 97,5 bodov na 92,9 bodu. Prudký pokles

postihol i nemecký ZEW index¹, ktorý sa po priaznivom raste v prvom kvartáli prepadol na nízkych 13,9 bodov. Nepriaznivý obrat vo vývoji OECD leading indikátorov, ktoré predchádzajú zmenám vo vývoji reálnej ekonomiky približne o šesť mesiacov, naznačuje, že s rásnejším oživením môže mať svetová ekonomika v tomto roku ťažkosti, no rýchlejšia rast ekonomík eurozóny možno podľa prognóz Európskej komisie a OECD čakať už budúci rok.

Spojené štáty americké

Spomedzi hlavných ekonomík sveta zostávajú Spojené štáty americké naďalej lídrom v dynamike hospodárskeho rastu. Avšak, kým v minulom roku vzrástla americká ekonomika o 4,4%, prognózy EK i OECD naznačujú, že v ďalších rokoch možno očakávať mierne spomalenie tempa rastu (na 3,0% v roku 2006, podľa EK) kvôli nižšej spotrebe domácností. Prvý polrok 2005 priniesol i zlepšenie na trhu práce a rast zamestnanosti, pričom pozitívny vývoj by mal pokračovať aj v budúcom roku, kedy by mala miera nezamestnanosti znovu poklesnúť pod 5,0%. Priaznivé makroindikátory a doterajší inflačný vývoj v rámci očakávaní (napriek zvýšeným cenám ropy), umožnil americkej centrálnej banke pokračovať v postupnom sprísňovaní menovej politiky, ktoré odštartovala už minulý rok. V priebehu prvého polroku tak FED 4 krát pristúpil k zvýšeniu úrokových sadzieb po 25 bázických bodov na 3,25% a v ďalších mesiacoch možno očakávať ďalší rast sadzieb na ich neutrálnu úroveň, ktorú trh očakáva niekde v pásme 3,5%-4,0%. Rizikom vo vývoji americkej ekonomiky naďalej ostáva nadmerný dvojitý deficit. Pod prehlbujúce sa negatívne saldo zahraničného obchodu sa podpisuje predovšetkým deficit obchodu s Čínou. Práve obavy viacerých investorov z neudržateľnosti prehlbujúceho sa deficitu bežného účtu a z nedostatočného prílevu kapitálu do dolárových aktív na jeho krytie prispeli k znehodnoteniu amerického dolára v minulom období. Napriek tomu, zvýšenie úrokových sadzieb v USA, nepresvedčivý ekonomický rast a politické udalosti v Európe viedli v druhom štvrtroku k prepadu európskej meny a posilneniu amerického dolára na úroveň 1,20 EUR/USD.

Eurozóna

Hospodársky rast hlavných ekonomík eurozóny bol v minulom roku sklamaním a dlhoočakávané rásnejšie oživenie sa zatiaľ nedostavilo. Navyše, výsledky prvého kvartálu, ako aj tzv. „soft indikátory“ podnikateľských očakávaní naznačujú, že inak tomu nebude ani v druhej polovici tohto roka. Európska komisia očakáva dokonca pokles dynamiky rastu eurozóny z 1,8% v minulom roku na 1,6% v roku 2005. Nepriaznivé vplyvy na ďalší vývoj môže predstavovať obmedzený domáci dopyt, strata dôvery, rastúce ceny ropy ako aj pomaly, ale isto slabnúci dopyt zo strany amerických spotrebiteľov. Eurozóna naďalej zápasí s pomerne slabým trhom práce a mierny nárast počtu pracovných síl nestačí na potlačenie relatívne vysokej miery nezamestnanosti (8,8%). Vysoké ceny ropy a vývoj výmenného kurzu eura k americkému doláru boli hlavnými determinantmi cenového vývoja eurozóny v prvom polroku 2005. Inflačný vývoj však zatiaľ ostáva pod kontrolou ECB a umožnil jej ponechať úrokové sadzby na nezmenenej úrovni. Hlavná refinančná úroková sadzba sa tak už dva roky drží na úrovni 2,0% a pred začatím cyklu zvyšovania sadzieb si centrálna banka počká na jasné signály oživenia. Na to ale bude, podľa odporúčaní Európskej komisie, vo viacerých krajinách dôležitá implementácia štrukturálnych reforiem, najmä reformy dôchodkových systémov a trhu práce, ako aj diskusia o novej finančnej perspektíve a fiškálnych pravidlách, čo je nevyhnutnou podmienkou dlhodobu udržateľného rastu.

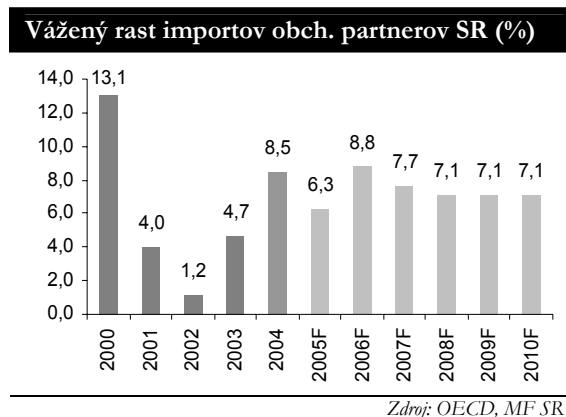
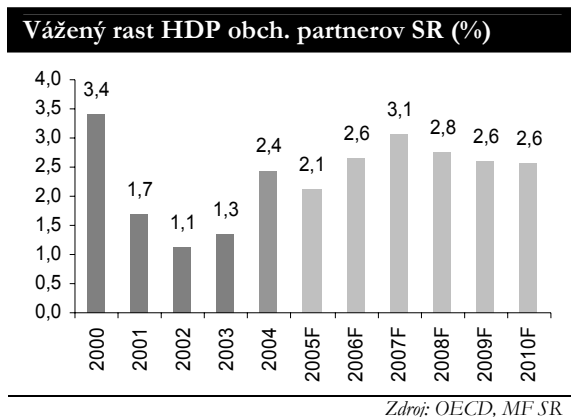
¹ ZEW index odráža prieskum medzi 350 ekonómami a inštitucionálnymi investormi. Indikátor zachytáva rozdiel medzi podielom analytikov, ktorí sú optimistami a podielom tých, čo vidia vývoj ekonomiky Nemecka v najbližších šiestich mesiacoch pesimisticky.

Česká republika

Kým hlavné európske ekonomiky zápasia so stagnáciou, nové členské krajiny EÚ zažívajú dynamický rozvoj. Česká republika v minulom roku zaznamenala reálny rast 4,0% ťahaný predovšetkým vonkajším dopytom a investíciami. Relatívne silný ekonomický rast aj v tomto roku podporujú okrem iného nízke úrokové sadzby, keď česká centrálna banka v prvom polroku 3-krát znižovala hlavnú úrokovú sadzbu. Tá sa dostala pod úroveň sadziieb ECB na 1,75%. Pokles sadziieb umožnil aj priaznivý inflačný vývoj, keď inflácia sa už od začiatku tohto roka drží pod 2,0%. Prekážku ďalšieho rastu by mohol predstavovať pomerne silný kurz českej koruny a slabé oživenie vonkajšieho dopytu, na ktorom sa ekonomický rast Českej republiky do značnej miery zakladá.

Vplyv vonkajšieho prostredia na slovenskú ekonomiku

Vzhľadom na otvorenosť slovenskej ekonomiky, ďalší vývoj svetovej ekonomiky podstatne ovplyvní aj hospodársku výkonnosť Slovenska. Po stagnácii v tomto roku by podľa prognóz OECD malo u najvýznamnejších obchodných partnerov Slovenska v roku 2006 prísť oživenie. Exportom vážený reálny rast HDP² by mal akcelerovať z 2,1% v roku 2005 na 3,1% v roku 2007. Zrýchlenie hospodárskeho rastu týchto krajín by malo vytvoriť väčší priestor na strane dopytu, preto v nasledujúcich rokoch možno očakávať rast ich dovozov, a teda exportov zo Slovenska.

Najväčšie riziká vo vývoji vonkajšieho prostredia treba vidieť predovšetkým v rastúcich cenách ropy ako aj v nepresvedčivej dynamike nemeckej ekonomiky.

1.2. Domáce očakávania

Indikátory mapujúce očakávania ekonomických subjektov boli v prvom polroku prevažne pozitívne, čo vytvára dobré predpoklady pre silný rast ekonomiky z krátkodobého hľadiska.

Indikátor ekonomického sentimentu (IES)³ v priebehu prvého polroka 2005 neustále rástol a dosahuje svoje **šesťročné maximá**. Na jeho raste v 2. štvrťroku sa podieľali všetky zložky indikátora.

² Ako váhy boli použité podiely jednotlivých krajín na exporte Slovenska. V rokoch 2005-2010 boli použité fixné váhy z roku 2004.

³ t.j. agregovaný indikátor domácich krátkodobých očakávaní v priemysle, stavebníctve, maloobchode a očakávanej spotrebiteľskej dôvery (na tri mesiace dopredu)

Očakávania v jednotlivých sektoroch

Indikátor dôvery v priemysle⁴, ktorý má 40%-nú váhu v celkovom IES (všetky ostatné čiastkové indikátory majú váhu po 20%), od roku 2002 vykazuje rastúci trend a udržuje si ho naďalej aj v roku 2005. Pretože tento vývoj do určitej miery korešponduje s vývojom priemyselnej produkcie, potvrdzuje súčasne naše predpoklady o miernom oživovaní priemyselnej výroby v ostatných mesiacoch 2005.

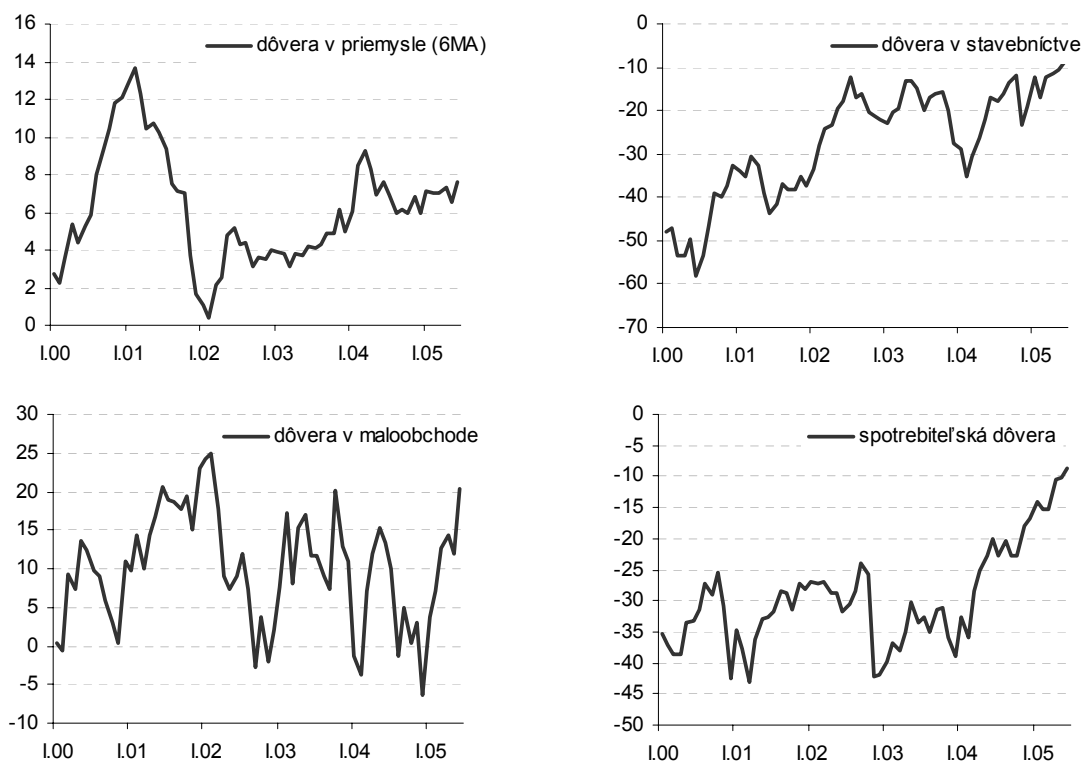
Indikátor dôvery v stavebníctve⁵ sa naďalej zlepšuje a signalizuje pozitívny vývoj stavebníctva v roku 2005 podporený vládnyimi investíciami ako aj prílevom PZI.

Indikátor dôvery v maloobchode⁶ od začiatku roka 2005 nabral výraznú dynamiku. Tieto očakávania korešpondujú s vývojom tržieb, ktoré spolu s rastom reálnych miezd prispievajú k udržaniu pomerne vysokých rastov tržieb v maloobchode v roku 2005.

Štvrtá zložka celkového IES, **indikátor spotrebiteľskej dôvery**, je už od začiatku roku 2004 v podstate na rastovej trajektórii a posúva tak svoje historické maximá na stále vyššie úrovne. Dôvera spotrebiteľov tak reflektuje pozitívny vývoj ekonomiky, najmä rast reálnej mzdy a rast zamestnanosti.

Indikátor dôvery v službách sa dlhodobo pohybuje po klesajúcej trajektórii. Jeho vývoj však nekorešponduje s rastúcimi tržbami v službách.

Indikátory dôvery podľa jednotlivých sektorov

Zdroj: MF SR

⁴ je vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld úrovne celkového dopytu, stavu zásob hotových výrobkov (s opačným znamienkom) a očakávaného objemu priemyselnej produkcie.

⁵ je vypočítaný ako aritmetický priemer sáld úrovne celkového dopytu a očakávanej zamestnanosti.

⁶ je vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld súčasnej a očakávanej ekonomickej situácie a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).

1.3. Prehľad súčasných trendov

Aktuálny ekonomický vývoj na Slovensku možno naďalej charakterizovať ako pozitívny, s dobrými vyhlídkami do ďalšieho obdobia. V 1. štvrtroku pokračoval vysoký reálny rast **ekonomiky na úrovni 5,1%**, výrazne sa zvýšila priemerná reálna mzda, rástla zamestnanosť a klesala miera nezamestnanosti. Dôležitý indikátor rovnovážneho vývoja - inflácia sa vyvíja lepšie ako sa v rozpočte predpokladalo. Na druhej strane, obchodná bilancia a bilancia bežného účtu mierne zaostávajú za očakávaniami, čo však nepredstavuje riziko do ďalšieho vývoja.

1.3.1. Hospodársky rast

Charakteristika rastu

- Drží sa vysoká dynamika rastu ekonomiky, najvyššia v stredoeurópskom regióne;
- Pri vysokom raste dochádza k zmene štruktúry dopytu, a to smerom k vyššiemu príspevku domáceho dopytu;
- Po uskutočnení dôležitých reforiem v roku 2004 reálne mzdy začali výraznejšie rásť a tento rast by sa mal udržať aj v nastávajúcom období;
- Nadväzne na to (a na pozitívne výsledky v oblasti zamestnanosti) už 4 kvartály po sebe sa zrýchľuje reálny rast spotreby domácností, ktorý sa súčasne nachádza na úrovni 5,5%. Existujú signály o pokračovaní pozitívneho trendu aj v ďalšom období (vplyv rastu výkonu ekonomiky na kúpnu silu, dôveru, očakávania a správanie sa občana);
- Rast spotreby zatiaľ neznamená významné riziko pre udržanie úrovne deficitu obchodnej bilancie a bilancie bežného účtu na bezpečnej úrovni;
- Investície významnejšie vzrástli; príchod dôležitých zahraničných investorov a príviv fondov EÚ vytvára dobré podmienky pre zrýchľovanie rastu investícií aj v ďalšom období roka 2005, a tým aj rastového potenciálu slovenskej ekonomiky; pomôcť by mali aj nízke úrokové sadzby a vyššia ziskovosť firiem;
- V súlade s očakávaniami sa negatívny príspevok čistého zahraničného obchodu v prvom štvrtroku 2005 oproti predchádzajúcemu síce zmenšil, avšak v dôsledku relatívneho spomalenia exportu (vo väzbe na vonkajšie prostredie) a pretrvávajúceho rastu domáceho dopytu nemožno počítať s jeho vyšším príspevkom k rastu HDP v roku 2005;
- Rizikom je cena ropy, ktorá môže mať mierne negatívny vplyv aj na rast ekonomiky – tak cez priame, ako aj cez nepriame kanály.

Produkčná stránka ekonomiky

Podľa predbežných zistení ŠÚ SR v 1. štvrtroku 2005 sa dosiahol opäť pomerne vysoký reálny rast ekonomiky na úrovni 5,1%, čo bolo mierne nad očakávaniami MF SR.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry mal v 1. štvrtroku 2005 najväčší príspevok k tvorbe HDP priemysel, v rámci priemyselnej výroby to bola hlavne výroba kovových výrobkov, elektrických zariadení a spracovanie ropy a koksu. Výrazné oživenie spotrebiteľského dopytu sa prejavilo aj na kladnom príspevku veľko- a maloobchodu⁷. Príspevok stavebníctva k rastu HDP sa naďalej udržuje na dobrej úrovni (+0,4 p.b.), rovnako ako príspevok pôdohospodárstva(+0,6 p.b.).

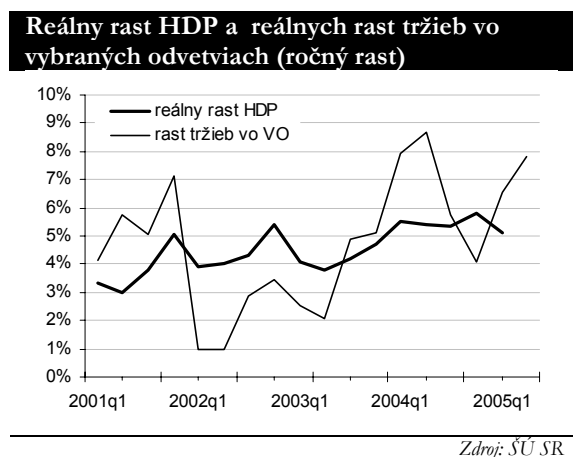
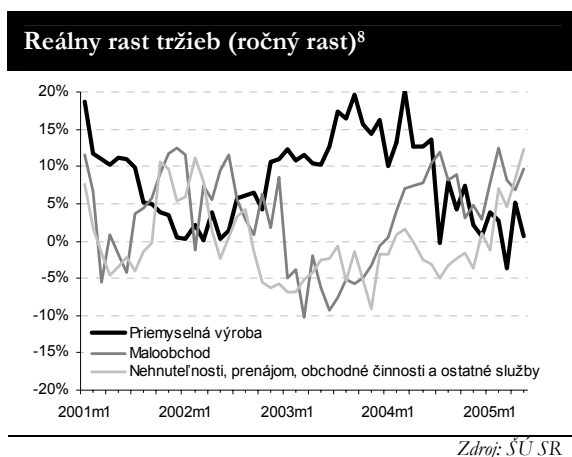
⁷ presný názov odvetvia je „Veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozid., motocyk. a spotr. tovaru“

Doposiaľ zverejnené údaje za 2. štvrťrok 2005 indikujú, že rast ekonomiky bude naďalej pokračovať v nezmenenom tempe. Vývoj tržieb vo vybraných odvetviach (VO), priemyselná produkcia či stavebná produkcia, poukazujú na pokračovanie rastúceho trendu.

Reálne tržby v maloobchode si naďalej udržiavajú veľmi silnú dynamiku (priemer za apríl a máj 2005 je 8,2%) a indikujú neutíchajúci rast spotrebiteľského dopytu. Priemerný rast reálnych tržieb v priemysle dosiahol za apríl a máj len miernych 2,4%. Toto nízke tempo je spôsobené výpadkom výroby v automobilovom sektore a čiastočne aj v sektore spracovania ropy a koksu. Na druhej strane, rast reálnych tržieb vo veľkoobchode kompenzuje tieto straty, rovnako aj rast v sektore stavebníctva. Práve stavebníctvo v prvých mesiacoch 2. štvrťroka zaznamenáva pozoruhodné rasty (priemer za apríl a máj je 15%), ktoré súvisia s rozbehnutím investičnej výstavby.

Ako jedno z najdynamickejších sa vyvíjajúcich sektorov sú nehnuteľnosti a obchodná činnosť, čo súvisí s rozvojom služieb. Práve neobchodovateľný sektor (neexistencia konkurencie zo zahraničia) je citlivý na rast reálnej mzdy a keďže predpokladáme rast miezd aj v ďalších obdobiach, mal by aj tento sektor naďalej kladne prispievať k tvorbe HDP.

Kompozitný indikátor rastu reálnych tržieb vo vybraných odvetviach v 2. štvrťroku 2005 zrýchlil svoj rast na 9% (priemer apríl a máj) z priemernej hodnoty 6,6% v 1. štvrťroku 2005.

Vývoj a štruktúra dopytu

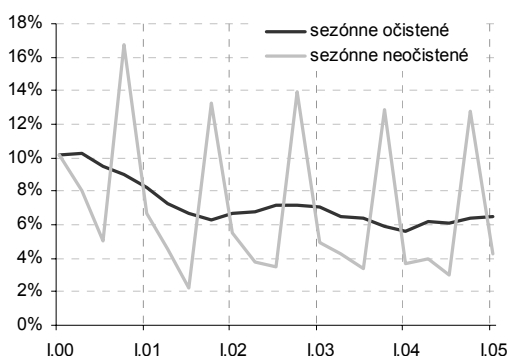
Reálny rast ekonomiky bol po dlhšom období opäť generovaný **domácim dopytom**; jeho príspevok činil 5,4 percentuálneho bodu (spolu so štatistickou odchýlkou). V prvom štvrťroku bol domáci dopyt ťahaný kombináciou súkromnej spotreby a oživujúcich sa investícií. Spotreba vlády sa medziročne mierne zvýšila a súčasne s rýchlym tempom rastu ekonomiky sa mierne zvýšili aj zásoby, ich príspevok k reálnemu rastu HDP dosiahol 0,7 percentuálneho bodu. Čistý **zahraničný dopyt**, teda vývoz výrobkov a služieb znížený o ich dovoz, mal tento raz mierne negatívny vplyv na rast HDP (-0,3 p.b.).

Ročný reálny rast **konečnej spotreby domácností** od 4. kvartálu 2003 postupne akceleruje, pričom v 1. štvrťroku 2005 dosiahol 5,5% a prispel tak k rastu HDP 2,9 p.b.. Spotreba reflektovala výrazné zvýšenie reálnej mzdy (7,2%) a tiež rast zamestnanosti. Keďže bol rast spotreby pomalší ako rast miezd, došlo k nárastu miery úspor obyvateľstva. Miera úspor (hrubé úspory / hrubý disponibilný dôchodok) v 1. štvrťroku 2005 vzrástla o 0,6 p.b. oproti

⁸ presný názov položky „Obchodné činnosti a iné služby“ je : Nehnuteľnosti, prenájom, obchodné činnosti a ostatné služby

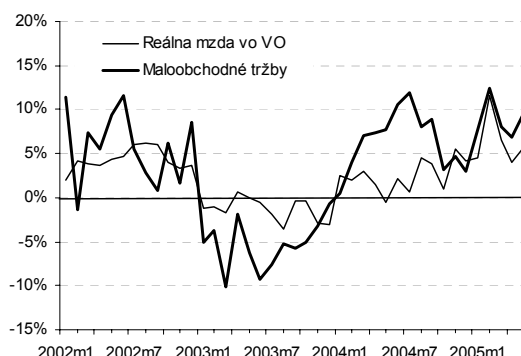
svojej hodnote z 1. štvrťroka 2004 a počas roku 2005 možno očakávať jej ďalšie mierne zvýšenie.

Miera úspor (hrubé úspory domácností / hrubý disp. dôchodok, %)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Mesačné indikátory súkromnej spotreby (reálny medziročný rast, %)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR,

Vývoj spotreby bol pozitívne ovplyvnený rastom hrubého disponibilného dôchodku (9,3% v b.c.), ktorý bol podporený vyššími bežnými príjmami (6,4% v b.c.) a poklesom bežných výdavkov (o 2,2% b.c.).

Zvyšovanie objemu úverov obyvateľstva pokračuje aj v 1. štvrťroku 2005, avšak stále pomalším tempom. V 1. štvrťroku 2005 sa priemerný objem stavu úverov obyvateľstva medziročne zvýšil o 38% a pomer celkových úverov k hrubému disponibilnému dôchodku⁹ stúpil na úroveň 15,2%. Aj keď je tempo rastu pomerne vysoké, zatiaľ nepredstavuje riziko (vzhľadom na relatívne nízky objem) pre domácnosti a pre menovú politiku.

Pokračovanie rastu spotreby v 2. kvartáli 2005 indikujú viaceré ukazovatele. Sú to hlavne rast reálnych miezd vo vybraných odvetviach a rast maloobchodných tržieb. Priemerný rast reálnych miezd vo vybraných odvetviach¹⁰ dosiahol za prvé dva mesiace 2. štvrťroka 4,8%. Zároveň rast reálnych tržieb v maloobchode bol za apríl a máj v priemere 8,2 %. Očakávaný rast zamestnanosti bude tiež pôsobiť na spotrebu prorastovo. Keďže dôjde pravdepodobne k ďalšej konsolidácii miery úspor, tak sa rast spotreby bude pohybovať okolo rastu reálnej mzdy.

Konečná spotreba verejnej správy v 1. štvrťroku 2005 narástla o 2,3% a prispela k celkovému rastu HDP 0,4 p.b.. Jej reálny vývoj korešponduje so schváleným rozpočtom na rok 2005. Reálny rast výdavkov za celý rok 2005 sa očakáva na úrovni 4,1%.

V prvom štvrťroku 2005 sa zvýšila **tvorba hrubého fixného kapitálu** o 5,8% a príspevok k rastu HDP predstavoval 1,3 p.b.. Tvorba hrubého kapitálu, t.j. vrátane zmeny stavu zásob, reálne vzrástla až o 8,0%. Do vývoja hrubého kapitálu sa premietol nárast stavu zásob v hospodárstve (o 7,1 mld. Sk), čo súvisí s pokračujúcou dynamikou tvorby reálneho HDP. Tvorba hrubého fixného kapitálu vzrástla najmä vďaka investíciám nefinančných korporácií (tvoria takmer 68%). Tie sa zvýšili v stálych cenách o 8% a prispeli tak k rastu hrubého fixného kapitálu 5,3 p.b. Podobnú dynamiku mali aj investície v sektore všeobecnej vlády, ktoré narástli o 8,2%, avšak ich príspevok k rastu vzhľadom na veľkosť tohto sektora (podiel cca 5,5%) bol len 0,4 p.b. Investície v ostatných sektoroch približne stagnovali. Zdá sa teda, že investície domácností a finančného sektora sú dočasne nasýtené a v ďalšom období roka

⁹ Ide o priemernú hodnotu disponibilného dôchodku za posledné 4 štvrťroky.

¹⁰ Počítame vážený priemer rastov reálnej mzdy v jednotlivých vybraných sektoroch, pričom ako váhy sú použité počty pracujúcich v daných sektoroch.

2005 možno považovať nefinančný sektor (čiastočne spolu s vládny sektorom) za hlavného ťahúňa rastu investícií.

Z hľadiska klasifikácie produkcie sú dominantné investície do strojov (vzrástli o 5,2% a ich podiel činí viac ako 60%) a do stavieb (vzrástli o 5,5%; podiel prevyšuje 32%). Z hľadiska odvetvovej klasifikácie (monitorovanej v bežných cenách) k rastu investícií prispel hlavne sektor priemyselnej výroby (nárast o 21%) a v ňom konkrétne výroba dopravných zariadení, ktorá narástla až o 530% (tvorí takmer 29% priemyselnej výroby). Ide o plánované investície do nových výrobných závodov, ako aj do modernizácie výrobných liniek v súvislosti s prechodom na nový výrobný program. Tieto investície sú sprevádzané výpadkom vo výrobe, čo sa odzrkadľuje na poklese tržieb v tomto sektore a aj poklese exportu dopravných prostriedkov. V ďalšom období by sa však toto odvetvie malo stať opäť „motorom“ slovenskej ekonomiky.

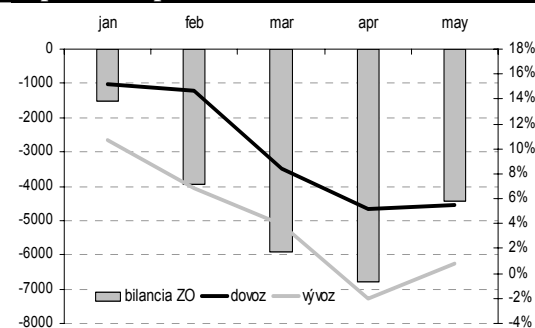
V prvom štvrtroku 2005 sa medziročný rast reálneho **vývozu výrobkov a služieb** výrazne spomalil (z 15,8% v 1.štvrtroku a 11,4% za celý rok 2004 na 7,2%) a navyše, ďalší slabý vývoj vývozu tovarov v apríli a máji signalizuje spomalenie celkového exportu pre celý rok 2005. Reálny rast dovozu výrobkov a služieb sa taktiež oslabil, lebo reflektoval vývoj vývozu, avšak na strane druhej bol stimulovaný akcelerujúcim domácim dopytom. Z tohto dôvodu bol jeho reálny rast (7,9%) mierne rýchlejší ako rast vývozov, avšak čistý celkový export za 1.štvrtrok 2005 dosiahol na rozdiel od 4. kvartálu reálny prebytok vo výške 9,2 mld. Sk (v 1. štvrtroku 2004 prebytok 9,7 mld. Sk). Vývoj čistého vývozu výrobkov a služieb v bežných cenách (bez očistenia o cenové vplyvy) však zaznamenáva zjavnejšie zhoršenie oproti bázičnému roku 2004 – kým v 1. štvrtroku 2004 nás prekvapil mierny prebytok cca 1,5 mld. Sk, v 1. štvrtroku 2005 skončila bilancia s deficitom viac ako 3 mld. Sk. Príčinou bol rast cenového deflátoru dovozov (za tú istú sumu peňazí sa doviezlo menej tovarov a služieb) a súčasne pokles deflátoru vývozov (za tú istú sumu peňazí sa vyviezlo reálne viac). Znamená to, že oproti predchádzajúcemu roku poklesla výhodnosť cenových podmienok zahraničného obchodu (ToT-index klesá). Nominálny vývoj vývozu a dovozu odrážal celkový vplyv viacerých faktorov - vývoj rozdielných cenových relácií doma a v zahraničí (najmä u dominantných obchodných partnerov), vývoj cien energetických surovín (najmä ropy) a vplyv výmenného kurzu koruny (najmä voči euro a následne voči USD).

Závislosť exportných odvetví slovenského priemyslu na dovoze sa držala na úrovni predchádzajúcich období. Úroveň exportnej výkonnosti (74,2 % v bežných cenách) sa dostala pod dovoznú náročnosť (75,0 %), čo je opačná situácia v porovnaní s prvým kvartálom predchádzajúceho roka. **Otvorenosť** slovenskej ekonomiky, meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb v bežných cenách na HDP, dosiahla v 1. štvrtroku 2005 149,2 % a zodpovedala úrovni otvorenosti v 1. štvrtroku 2004 (149,5 %).

Vývoj celkového čistého exportu SR bol determinovaný zahraničným obchodom s tovarmi. Na rozdiel od relatívne pozitívneho vývoja v prvých piatich mesiacoch 2004 (deficit 1,8 mld. Sk) skončila **obchodná bilancia SR** za január až máj 2005 s deficitom 22,6 mld. Sk (podľa novej metodiky ŠÚ SR), pričom výsledok bilancie za jednotlivé mesiace bol vždy horší ako v roku 2004. Potvrdilo sa tak očakávané zhoršenie vo vývoji zahraničného obchodu v roku 2005 pred nábehovými rokmi produkcie veľkých automobilových výrobcov – 2006 a 2007. **Export tovarov** rástol pomalšie ako import (v apríli dokonca poklesol o 2%) najmä vplyvom dočasných výpadkov vývozu automobilov, ich súčastí a príslušenstva, ktorý by však podľa očakávaní mal v poslednom štvrtroku 2005 opäť zaznamenať oživenie. V prvom kvartáli 2005 predstavoval podiel exportu dopravných zariadení, ich častí a príslušenstva na celkovom exporte 26,5% v porovnaní so 48,2% za rovnaké obdobie minulého roku. Export bol ťahaný oceliarskym a elektrotechnickým priemyslom. **Rast dovozu** bol vyvolaný hlavne

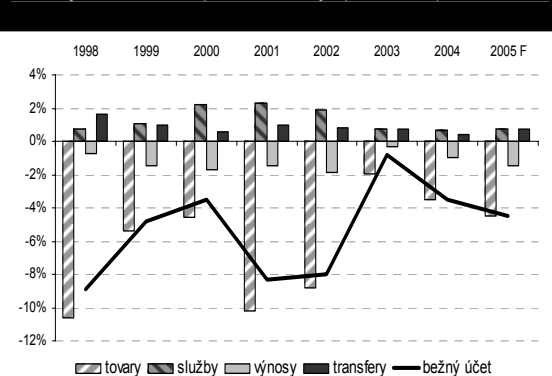
importom investičného tovaru a v menšej miere aj tovaru spotrebného. Vyšší nominálny dovoz odrážal tak rast priemyselných dodávok, ako aj palív a mazív v súvislosti s rastom ceny ropy. Na strane importu podiel dopravných zariadení klesol z 23,2% v 1Q2004 na 17,6% v 1Q2005.

Medziročná dynamika (%) a bilancia (mil. Sk) importu a exportu tovarov v roku 2005

Zdroj: SÚ SR

Bežný účet PB a jeho zložky (% HDP)

Zdroj: NBS, MF SR

Relatívne zhoršenie **obchodnej bilancie** oproti roku 2004 sa prirodzene prejavilo aj na stave **bežného účtu**, ktorý podľa predbežných údajov NBS skončil v 1. štvrtroku 2005 schodkom vo výške 6,4 mld. Sk (v rovnakom období minulého roka dosiahol prebytok 4,3 mld. Sk). K prehĺbeniu deficitu BÚ prispelo tiež zhoršenie **bilancie výnosov a oslabenie kladnej pozície bežných transferov**. Bilancia výnosov sa medziročne zhoršila, pretože zvýšenie platieb priamym investorom prevýšilo rast príjmov z rezerv NBS a hrubých príjmov slovenských občanov pracujúcich v zahraničí. Dane a sociálne príspevky platené zahraničiu spôsobili pokles aktívneho salda bežných transferov. Na druhej strane, významne sa posilnil pozitívny vplyv **bilancie služieb**, a to i napriek zhoršeniu čistej pozície v dopravných službách (vplyvom všeobecného zníženia príjmov v doprave). Dôvodom bolo výrazné zvýšenie kladného salda v cestom ruchu a zmiernenie zápornej bilancie v iných službách (zvýšením príjmov väčšiny zložiek).

Uvedené pohyby na bežnom účte a jeho položkách boli oproti roku 2004 ovplyvnené **dvoma metodickými zmenami** týkajúcimi sa zaradenia niektorých položiek do bilancie výnosov vs. bilancie bežných transferov. **Bilancia výnosov** bola touto zmenou ovplyvnená dvoma protichodne pôsobiacimi metodickými zmenami - 1/ na strane platieb: zahrnutím platieb výnosov z priamych investícií, čo zhoršuje bilanciu výnosov a 2/ na strane inkás: vykazovaním hrubých príjmov pracovníkov SR pracujúcich v zahraničí namiesto čistých príjmov, čo zlepšuje bilanciu výnosov. Rozdiel medzi hrubými a čistými príjmami, t.j. dane a sociálne príspevky, ktoré sa platia zahraničiu, sú podľa novej metodiky vykazované v rámci **bežných transferov** a zhoršujú ich výslednú bilanciu. Metodická zmena vo vykazovaní reinvestovaného zisku síce zhoršuje stav BÚ, ale neovplyvňuje celkovú platobnú bilanciu (vplýva aj na finančný účet); súčasne zmena vo vykazovaní príjmov pracujúcich v zahraničí zlepšuje bilanciu výnosov a zhoršuje bilanciu bežných transferov, avšak neovplyvňuje celkovú pozíciu bežného účtu.

Priame zahraničné investície

Saldo priamych zahraničných investícií (ďalej PZI), tzn. majetkovej účasti a reinvestovaného zisku na Slovensku predstavovalo v 1. štvrtroku 2005 8,6 mld. Sk v porovnaní s 12 mld. Sk v rovnakom období roku 2004. Stav PZI sa tak k 31.3.2005 dostal na úroveň 390,6 mld. Sk. V podnikovej sfére predstavovalo kvartálne zvýšenie majetkovej účasti takmer 1,083 mld. Sk, v bankovej sfére dosiahlo len 0,023 mld. Sk. Najväčšími investormi na Slovensku boli v prvom

kvartáli 2005 Spojené kráľovstvo, Rakúsko, Česká republika a Nemecko zoradené podľa dôležitosti. Najviac sa investovalo v Bratislavskom (38,1%), Trenčianskom (37,2%) a Žilinskom kraji (13,7%). Z pohľadu odvetví najväčší podiel PZI smeroval do priemyselnej výroby, veľko a maloobchodu a do oblasti finančného sprostredkovania.

Zahraničná zadlženosť

Celkový hrubý zahraničný dlh k 31.3.2005 dosiahol 28,17 mld. USD (cca 59% HDP) oproti 17,45 mld. USD k 31.3.2004 (cca 42,5%). Celkový krátkodobý hrubý zahraničný dlh stúpol oproti 31.12.2004 približne o 3,9 mld. USD, dlhodobý o 0,5 mld. USD, medzipodnikové pôžičky mierne stúpili o 0,05 mld. USD. Nárast **krátkodobého** zahraničného dlhu bol ovplyvnený predovšetkým zvýšením dlhu bankového sektora prostredníctvom hotovostného dlhu a vkladov (2,8 mld. USD) a znížením krátkodobých záväzkov podnikov a domácností o cca 0,5 mld. USD. Pod zvýšenie **dlhodobého** zahraničného dlhu sa podpísal nárast záväzkov vlády emitovaním dlhopisov a pôžičkami (takmer o 0,7 mld. USD) a komerčných bánk (0,2 mld. USD); naopak, dlhodobé pôžičky domácnostiam a podnikom poklesli (o 0,36 mld. USD). Stav celkových krátkodobých zahraničných záväzkov dosiahol 51,2% z hrubého dlhu, t.j. prevýšil stav dlhodobých záväzkov.

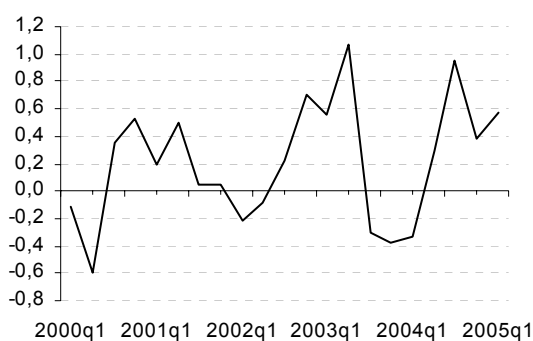
Podiel celkového hrubého zahraničného dlhu na obyvateľa SR dosiahol ku koncu marca 5237 USD, zvýšil sa tak v porovnaní s 3246 USD na obyvateľa k 31.3.2004. Zahraničné aktíva dosiahli k 31.3.2005 objem 24,44 mld. USD, čo znamená, že čistá zahraničná zadlženosť predstavovala 0,73 mld. USD a od 31.12.2004 narástla o 0,38 mld. USD.

I.3.2. Trh práce

Najpríjemnejšie prekvapenie v prvých mesiacoch tohto roka priniesol vývoj na trhu práce. Zamestnanosť rástla v prvom kvartáli 2005 už tretí štvrtrok po sebe. Prejavilo sa to aj na poklese nezamestnanosti, ktorá už druhý štvrtrok po sebe klesá. Analýza sezónne očistených dát, ako aj vývoj mesačných ukazovateľov, potvrdzujú trend z prvého kvartálu s podobne priaznivým vývojom do konca roku 2005.

Počet zamestnaných v 1. štvrtroku 2005 podľa medzinárodnej metodiky výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) medziročne vzrástol o 2,3% a zároveň počet nezamestnaných klesol o 9,7%, čím sa priemerná miera nezamestnanosti podľa tejto metodiky znížila medziročne o 1,8 percentného bodu na úroveň 17,5%. Disponibilný počet evidovaných nezamestnaných sa výrazne znížil o 21,2% a **evidovaná miera nezamestnanosti** (z disponibilného počtu nezamestnaných) tak poklesla medziročne o 3,3 percentných bodov na úroveň **13,1%**.

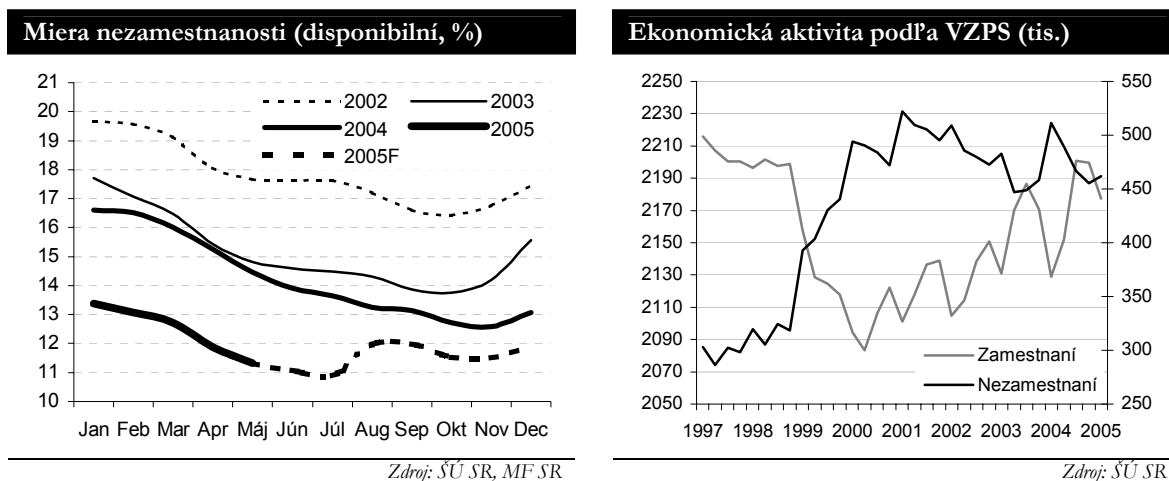
Zamestnanosť (s.o. medzikvartálny rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Pohľad na sezónne očistené medzikvartálne porovnania dáva nádej, že nasledujúce obdobia môžu rastúci trend z 1.štvrťroku potvrdiť. Priemerný rast zamestnanosti v roku 2005 môže byť za týchto predpokladov približne na úrovni 1,6%. Tieto očakávania sú podporené aj vývojom zamestnanosti sledovanej mesačne za vybrané odvetvia, kde celková zamestnanosť za prvý štvrťrok medziročne vzrástla o výrazných 4,6% a čísla za apríl a máj indikujú podobný rast na úrovni cca 4,1%.

Najväčší rast zamestnanosti zaznamenali v odvetví nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti (18,7%) a v odvetví ostatné spoločenské, sociálne a spoločenské služby (13,9%). Najviac klesla zamestnanosť v poľnohospodárstve, a to o 7,3%.

Berúc do úvahy vývoj zamestnanosti, postupné zvyšovanie veku odchodu do dôchodku a rast populácie v produktívnom veku, aktualizovaná predikcia miery nezamestnanosti na rok 2005 (podľa VZPS) je konzervatívna na úrovni 16,8%.

Mzdy

Priemerná nominálna mesačná mzda pracovníka v NH v 1. štvrťroku 2005 vzrástla o 10,2%, a tak dosiahla hodnotu 16 022 Sk. Tempo rastu nominálnej mzdy bolo výrazne rýchlejšie ako rast spotrebiteľských cien, a tak došlo k rastu reálnych miezd o 7,2%. Prírastok reálnej mzdy bol najvyšší od 2. štvrťroka 2002.

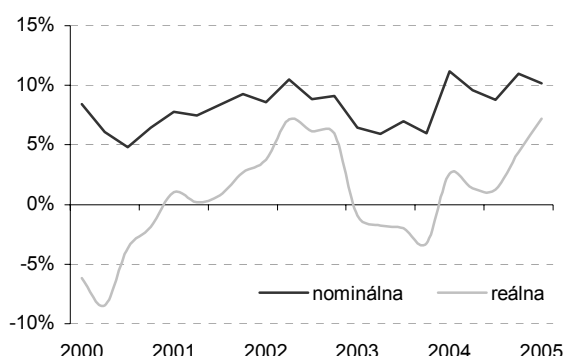
Priemerná mesačná mzda zamestnanca za NH	2004				2005
	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.
Nominálna mzda v Sk	14541	15472	15299	17955	16022
Medziročný rast nominálnej mzdy v %	11,2	9,6	8,8	11,0	10,2
Medziročný rast spotrebiteľských cien v %	8,4	8,1	7,4	6,3	2,8
Reálny rast miezd v NH v %	2,6	1,3	1,2	4,4	7,2

Zdroj: ŠÚ SR

Mzdy rástli najrýchlejšie v pôdohospodárstve, kde dosiahli nominálny rast 13,2% a v priemyselnej výrobe, kde mzdy vzrástli o 13%, čím celkový priemysel dosiahol rast miezd o 12,2%. Najpomalšie rástli mzdy v hoteloch a reštauráciách (rast 3,1%) a vo finančnom sprostredkovaní (rast 4,6%). Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu si naďalej udržiava finančné sprostredkovanie, a to na úrovni 34 132 Sk. Najnižšiu mzdu mali

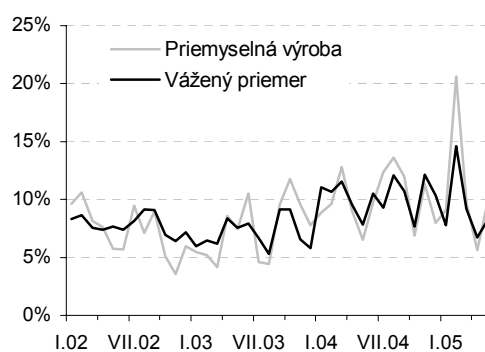
v ostatných spoločenských službách (11 671 Sk) a v hoteloch a reštauráciách (11 905 Sk, kde však existuje aj neoficiálna zložka mzdy)¹¹.

Rast mzdy v NH (ročný rast, %)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Rast nominálnej mzdy vo vybraných odvetviach (ročný rast, %)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

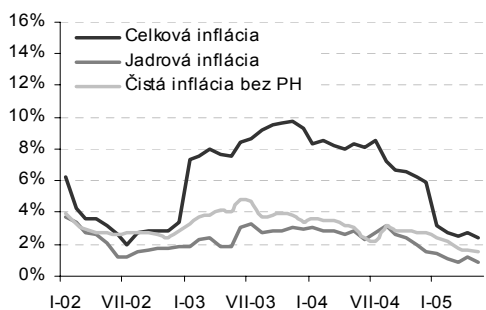
Vývoj miezd vo vybraných odvetviach za apríl a máj 2005 potvrdzuje, že trendová zložka rastu miezd je na úrovni 8,5%. Rast miezd v sektore priemyselnej výroby bol vo februári ovplyvnený jednorazovou mzdovou kompenzáciou v rafinérii Slovnaft. Tá spôsobila rast miezd v danom mesiaci o viac ako 600%. Avšak, aj po očistení vývoja miezd o tieto jednorazové príjmy, mzdy rástli dobrým tempom. Odhaduje sa, že táto kompenzácia zvýšila váženú mzdu vo vybraných odvetviach v 1. štvrtroku o 1,3 percentuálneho bodu a následne priemernú mzdu v národnom hospodárstve o 0,8 percentuálneho bodu.

1.3.3. Menové ukazovatele a finančné trhy

Cenový vývoj

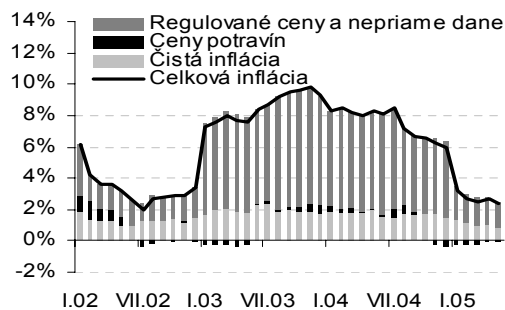
Prvý polrok roku 2005 v cenovej oblasti potvrdil nastúpený dezinflačný trend. V porovnaní s rokom 2004, kedy došlo aj k zmenám sadzieb DPH, boli v roku 2005 januárové úpravy regulovaných cien realizované v podstatne menšej miere. Vplyvom bazického efektu tak v januári tohto roka inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien poklesla z decembrových 5,9% na 3,2%. V nasledujúcich mesiacoch boli vplyvy sekundárnych efektov administratívnych zásahov na infláciu len mierne a za prvých šesť mesiacov dosiahla inflácia priemernú hodnotu 2,7%.

Vývoj inflácie

Zdroj: ŠÚ SR

Štruktúra celkovej inflácie

Pozn.: rok 2005 – prepočty NBS

Zdroj: ŠÚ SR

¹¹ V odbore rybolov a chov rýb pracuje veľmi malý počet zamestnancov (len 63), preto sme sa rozhodli ju nehodnotiť z pohľadu rastu a úrovne miezd.

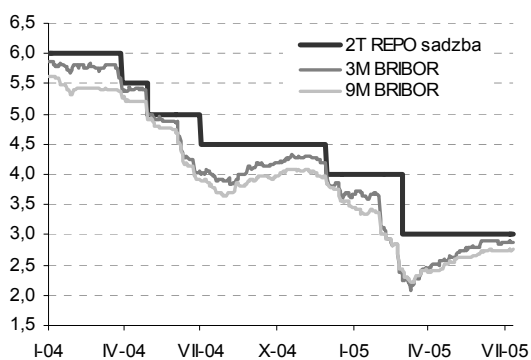
Štruktúra celkovej inflácie a doterajší vývoj jadrovej a čistej inflácie naznačuje, že dopytové tlaky sú zatiaľ obmedzené. Kým čistá inflácia bez pohonných hmôt (inflácia očistená o vplyv regulovaných cien, zmien nepriamych daní a cien potravín) dosiahla v prvom polroku priemernú hodnotu 1,8%, jadrová inflácia v tom istom období dosiahla len 1,1% medziročne. Tento vývoj ovplyvnil najmä do júna trvajúci medziročný pokles cien potravín, ktorých tradične sezónny rast potláčala zhodnotenie koruny ako aj silnejúca konkurencia na trhu obchodných reťazcov. Rast cien ropy na svetových trhoch sa premietol i do rastu cien pohonných hmôt, avšak ich vplyv na celkovú infláciu bol len mierny a ich sekundárne efekty sa zatiaľ neprejavili vo výraznejšej miere.

Kým v nasledujúcich mesiacoch možno očakávať priaznivý vývoj inflácie vplyvom sezónnych efektov, v závere roka inflácia pravdepodobne zaznamená vyššiu dynamiku v dôsledku bazického efektu, keďže mimoriadne priaznivý vývoj cien potravín z minulého roka podporený silnou apreciáciou koruny sa nemusí tento rok zopakovať. Rizikom samozrejme ostáva neistý vývoj cien ropy a následne plynu, tepla a pohonných hmôt, no doterajší cenový vývoj umožnil ministerstvu aktualizovať prognózu celkovej inflácie na tento rok smerom nadol. Priemerná medziročná miera inflácie by tak mohla v tomto roku dosiahnuť 2,8%, pričom v nasledujúcich rokoch možno očakávať ďalšie zníženie jej dynamiky vzhľadom na cieľ splnenia Maastrichtského kritéria do roku 2007.

Devízový trh a úrokové sadzby

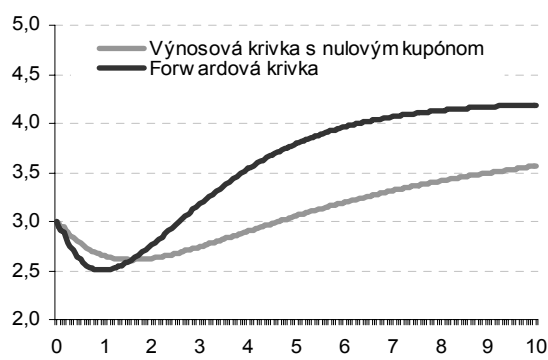
Začiatkom roka 2005 došlo k zmene výkonu menovej politiky centrálnej banky, ktorá prešla na explicitné cieľovanie inflácie v podmienkach ERMII v snahe ovplyvniť inflačné očakávania a plniť Maastrichtské kritérium v cenovej oblasti s ambíciou prijať spoločnú európsku menu k 1.1.2009. Na rok 2005 centrálna banka stanovila pásmo pre celkovú koncoročnú infláciu $3,5\% \pm 0,5\%$. Vývoj inflácie od začiatku roka naznačuje, že splnenie tohto cieľa je reálne (otáznikom zostáva zvýšenie cien plynu a tepla, čo je však mimo kontroly NBS). Obmedzené inflačné tlaky a priaznivý vývoj spotrebiteľských cien umožnili centrálnej banke pokračovať v uvoľňovaní menovej politiky a pristúpiť koncom februára k zníženiu hlavnej úrokovej sadzby (dvojtýždenná sterilizačná repo sadzba) o 100 bazických bodov na 3,0%. Kým v prvom štvrtroku úrokové sadzby na medzibankovom trhu klesali a v prebytku likvidity sa 3-mesačný BRIBOR kótoval v blízkosti 2,0%, v druhom kvartáli sa situácia na trhu stabilizovala a krátkodobé sadzby začali rásť. Pohľad na výnosovú krivku s nulovým kupónom, zachytávajúcu časovú štruktúru úrokových sadzieb, naznačuje, že do konca roka trh ešte očakáva pokles sadzieb o 25 bazických bodov (podobne ako analytici referenčných bánk), no momentálny vývoj výmenného kurzu a obavy centrálnej banky o cenovú stabilitu (najmä vplyvom vývoja miezd) zníženiu sadzieb nenasvedčujú.

Vývoj úrokových sadzieb

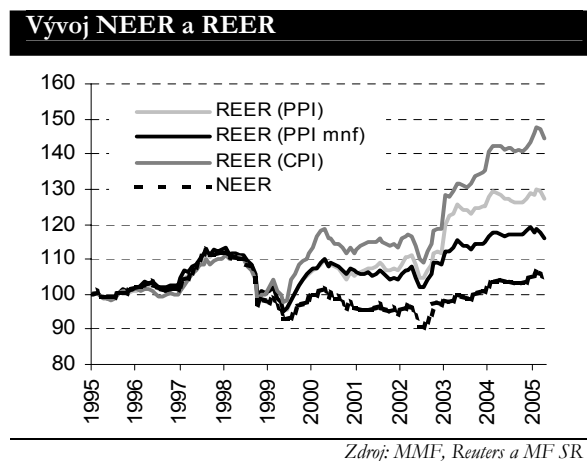
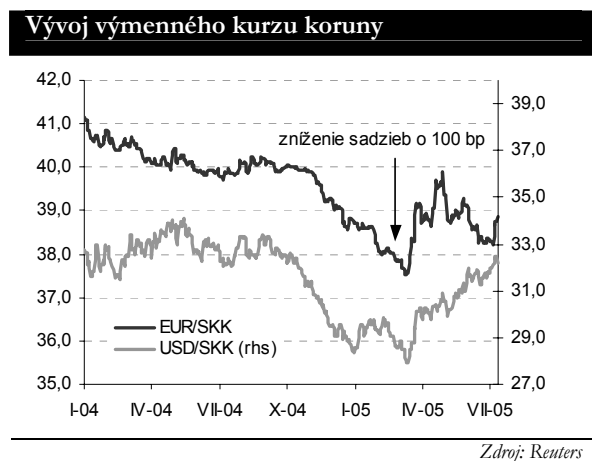
Zdroj: Reuters

Výnosová krivka s nulovým kupónom (28.6.2005)

Zdroj: Reuters

Silný apreciačný trend slovenskej koruny z minulého roka podnietený dynamickým rozvojom ekonomiky a prílevom zahraničných investícií pokračoval i v prvých mesiacoch tohto roka. Koruna prelomila psychologickú hranicu 38,00 SKK/EUR a dostávala sa na nové a nové historické maximá. Centrálna banka reagovala masívnymi intervenciami proti korune a koncom februára i znížením sadzieb, no ďalšie posilňovanie meny prerušil až vývoj politických udalostí v stredo európskom regióne (Poľsko) a následný odlev kapitálu posunul koncom apríla výmenný kurz koruny tesne pod hranicu 40 SKK/EUR. V ďalších mesiacoch sa koruna vyvíjala pod vplyvom nálad v regióne a vývoja na trhu amerických aktív (zvýšenie sadzieb v USA). Priaznivé makroekonomické výsledky, uskutočnenie dôležitých reforiem a prílev ďalších investícií by však mali viesť k postupnému posilňovaniu slovenskej koruny s miernymi korekciami. Keďže apreciácia meny často nie je vedená úrokovým diferenciálom, ale skôr pôsobením krátkodobého kapitálu, ktorý očakáva ďalšie zhodnocovanie meny, vývoj výmenného kurzu bude pod drobnohľadom centrálnej banky, najmä po vstupe do režimu ERM II, ktorý sa predpokladá najneskôr v prvej polovici roka 2006.

Významným indikátorom vývoja na devízových trhoch je aj nominálny a reálny efektívny výmenný kurz (NEER a REER), ktorých vývoj reflektuje nominálnu a reálnu apreciáciu resp. depreciáciu koruny voči reprezentatívnemu menovému košu¹². Analýza týchto indikátorov naznačuje, že slovenská koruna je v súčasnosti pravdepodobne mierne podhodnotená.

Trh dlhopisov

Aukcie štátnych cenných papierov v roku 2005 začali vo februári už štvorročnými dlhopismi s pevným kupónom 4,8%. Po úspechu a minuloročnom veľkom záujme o 3-ročné bezkupónové dlhopisy (tzv. zerobondy) ministerstvo v máji ponúklo investorom rovnaký typ cenného papiera, tentokrát so splatnosťou 7 rokov. V prvej tranži z celkového dopytu 10,3 mld. Sk ministerstvo akceptovalo 2,2 mld. Sk. Emisia je, tak ako ostatné emisie, otvorená až do výšky 40 mld. Sk a bude sa naplňovať v priebehu niekoľkých rokov. V prvom polroku ministerstvo zorganizovalo celkom 11 aukcií štátnych dlhopisov s priemerným akceptovaným objemom 3,3 mld. Sk, pričom dvakrát neakceptovalo žiadnu ponuku účastníkov aukcie. Vzhľadom na použitie dočasne voľných finančných prostriedkov

¹² Indikátory NEER a REER s mesačnou frekvenciou sú konštruované na báze 6 najvýznamnejších exportných krajín SR (Nemecko, Česká republika, Taliansko, Rakúsko, Poľsko a Maďarsko), pričom váhy sú determinované podielom týchto krajín v celoročnom kumulatívnom exporte SR za každý rok. Východiskovým obdobím je priemer roka 1995. Pri deflovaní NEER je použitý index cien výrobcov PPI, priemyselných výrobcov PPI mnf a index spotrebiteľských cien CPI.

v Štátnej pokladnici a priaznivý vývoj verejných financií v priebehu roka, nebolo ministerstvo nútené akceptovať vysoké výnosy. Tak ako v minulom roku aj v prvom polroku tohto roka investori preferovali kratšie splatnosti. Prebytok likvidity, nedostatok voľne obchodovateľných cenných papierov na trhu a ďalší pokles úrokových sadzieb pre ministerstvo financií znamenal zníženie nákladov na refinancovanie štátneho dlhu a možnosť emitovať štátne cenné papiere za výhodnejších podmienok. V marci dokonca situácia na trhu umožnila emitovať 10-ročné štátne dlhopisy s negatívnym úrokovým spreadom, t.j. lacnejšie ako boli výnosy nemeckých bundov.

1.4. Aktualizácia makroekonomických prognóz

Na základe posledného vývoja ekonomiky SR a predpokladov o zmenách vonkajšieho a vnútorného prostredia uskutočnilo MF SR pravidelnú revíziu svojich prognóz. Revízia jednoznačne potvrdzuje doterajšie očakávania o pozitívnom smerovaní v hlavných oblastiach ekonomiky SR - **slovenská ekonomika bude aj v roku 2005 rásť relatívne vysokým tempom a na udržateľnom základe**. Aktualizácia prognóz neprináša negatívne riziká pre vývoj verejných financií v roku 2005; väčšina indikátorov dôležitých z hľadiska vývoja daňových príjmov a obligatórnych výdavkov by sa mohla podľa súčasných predpokladov vyvíjať lepšie ako sa uvažovalo pri zostavovaní rozpočtu na rok 2005.

V roku 2005 sa v porovnaní s rokom 2004 výrazne zvýši domáci dopyt, poklesne miera inflácie, významne sa zlepši aj situácia na trhu práce a zvýši sa životná úroveň obyvateľstva. Deficit bežného účtu zostane pritom na udržateľnej úrovni a na reálny výmenný kurz budú naďalej pôsobiť apreciačné tlaky.

Oproti predpokladom zvažovaným pri zostavovaní rozpočtu verejných financií na rok 2005 sa zlepšili najmä očakávania vývoja nominálneho aj reálneho HDP, miery inflácie, zamestnanosti a miezd, miery nezamestnanosti a následne celkového domáceho dopytu – tak spotrebného ako aj investičného charakteru. Na druhej strane, vplyvom slabších odhadov zahraničného dopytu a väčšej akcelerácie domáceho dopytu sa mierne zhoršili predikcie vývoja zahraničného obchodu, a tým aj bežného účtu platobnej bilancie. Avšak, z hľadiska odhadu fiškálnych parametrov je okrem celkového rastu ekonomiky dôležitá najmä **štruktúra užitia HDP** – váha domáceho a zahraničného dopytu a tiež **vývoj na trhu práce a vývoj cien**.

Revízia potvrdzuje očakávania Ministerstva financií SR týkajúce sa oživenia domáceho dopytu, a tým aj daňových základní - domáci dopyt sa zásadnou mierou zaslúži o rast ekonomiky v roku 2005. Z hľadiska štruktúry HDP došlo k miernej korekcii pri odhade rastu **konečnej spotreby domácností a tvorby hrubého fixného kapitálu**. Rast súkromnej spotreby je rýchlejšia, a to najmä v dôsledku vyšších reálnych miezd, avšak oživenie investícií je tiež o niečo silnejšie.

Konkrétne porovnania aktuálnych odhadov dôležitých indikátorov ekonomiky SR pre rok 2005 s pôvodnými predpokladmi rozpočtu na rok 2005 poskytuje nasledujúca tabuľka:

Makroekonomický rámec rozpočtu 2005 verzus aktuálny odhad pre rok 2005

	Merná jednotka	Rozpočet 2005	Aktuálny odhad jún 2005
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	mld. Sk	1408	1429,8
HDP, reálny rast	%	4,5%	5,1%
Priemerná ročná miera inflácie	%	3,3%	2,8%
Priemerná evidovaná miera nezamestnanosti z disponibilného počtu nezamestnaných	%	14,4%	11,9%
Konečná spotreba domácností	reálny rast v %	4,2%	5,1%
Konečná spotreba verejnej správy	reálny rast v %	1,5%	4,1%
Tvorba hrubého fixného kapitálu	reálny rast v %	7,5%	8,0%
Vývoz výrobkov a služieb	reálny rast v %	7,8%	7,7%
Dovoz výrobkov a služieb	reálny rast v %	9,1%	8,0%
Obchodná bilancia	% z HDP	-2,9%	-4,5%
Bilancia bežného účtu platobnej bilancie	% z HDP	-1,6%	-4,5%
Priemerná nominálna mesačná mzda	Sk	16 614	17 109
Priemerná reálna mesačná mzda	rast v %	3,1%	5,2%
Zamestnanosť (podľa štatistického výkazníctva)	rast v %	0,7%	1,7%

Zdroj: MF SR

Pozitívna zmena nastala vo vývoji **priemernej reálnej mzdy**, keď v prvom štvrtroku 2005 vzrástla o 5,2%. V druhom štvrtroku pokračuje jej nominálny rast vo vybraných odvetviach v nezmenenom tempe. Príčinou bol vyšší nominálny rast priemernej mzdy a súčasne priaznivejší vývoj inflácie, čo dalo podnet pre úpravu predikcie vývoja reálnej mzdy v roku 2005 z rastu o 3,1% na rast o 5,1%. Aktuálny vývoj súčasne signalizuje, že **rast zamestnanosti** bude silnejší, na úrovni 1,7%. Vyšší odhad reálneho rastu priemernej mzdy a zamestnanosti by sa mal odraziť vo vývoji mzdovej bázy a dôchodkov domácností.

Očakáva sa, že disponibilný evidovaný **počet nezamestnaných** bude klesať rýchlejšie ako sa pôvodne predpokladalo. V súlade s pozitívnymi signálmi sa predikcia miery nezamestnanosti na rok 2005 upravila výrazne smerom nadol, zo 14,4% na 11,9% (podľa disponibilného počtu evidovaných nezamestnaných). Podľa metodiky VZPS došlo k veľmi miernej korekcii, odhad sa upravuje z 16,6% na 16,8%, pretože vývoj v roku 2004 bol slabší ako sa predpokladalo (odhad 17,2% oproti skutočnosti 18,1%).

Aktualizovaný odhad vývoja v **zahraníčnom obchode** SR pre rok 2005 reaguje na vývoj v predchádzajúcom roku 2004. Na konci minulého roku sa totiž deficit obchodnej bilancie zhoršil viac ako sa predpokladalo. Vývoj v prvých mesiacoch roku 2005 nepriniesol obrat, a preto sa museli revidovať predikcie pre rok 2005. V dôsledku toho aktuálny odhad pre rok 2005 potvrdzuje vyššiu úroveň deficitu, a to 4,5 % HDP oproti východiskovej 2,9 % HDP. Uvedené zmeny v predikciách sa priamo premietajú aj do bežného účtu platobnej bilancie. Súčasné prehĺbenie jeho deficitu však nepredstavuje riziko pre ďalší stabilný rast ekonomiky, pretože je vyvolané najmä dovozmi súvisiacimi s rozvojom nových výrob, pričom deficit je bezpečne krytý prebytkom na finančnom účte - prílivom priamych zahraničných investícií.

Aktuálny odhad reálneho **rastu ekonomiky** na rok 2005 sa zvyšuje zo 4,5% na 5,1%. Súčasne sa pritom zohľadnil predpoklad, že pôsobenie rastových faktorov (najmä čistého zahraničného dopytu) sa v ostatných mesiacoch roka zmierni. Slovensko si udrží vysoké tempo rastu HDP z dôvodu tých istých faktorov, ktoré sa brali do úvahy v októbri 2004, t.j.

v čase zostavovania rozpočtu 2005 - globálna ekonomika sa bude pomaly oživovať a pokračovať bude konsolidácia verejných financií.

Podobne ako MF SR vidia vývoj ekonomiky na Slovensku aj ďalšie **domáce** a **medzinárodné inštitúcie**; ich odhady pre rok 2005 sú prezentované v nasledujúcej tabuľke:

Prognózy vybraných inštitúcií na rok 2005							
Ukazovateľ	m.j.	Výbor	NBS	OECD	EK	MMF	MF SR
1 HDP; v bežných cenách	mld.Sk	1432,3	1425,8	-	-	1424,0	1429,8
2 HDP; reálny rast	%	5,1	5,0	4,8	4,9	5,0	5,1
3 Konečná spotreba domácností; reálny rast	%	5,1	5,1	-	4,6	5,0	5,1
4 Konečná spotreba domácností; nom. rast	%	8,2	7,5	-	-	-	8,0
5 Priem. mesačná mzda za hosp. (nom. rast)	%	7,8	6,5	6,9	7,1	8,9	8,1
6 Priem. mesačná mzda za hosp. (reálny rast)	%	4,9	3,6	-	-	-	5,2
7 Priemerný rast zamestnanosti, VZPS	%	1,4	0,6	0,9	0,6	1,5	1,6
8 Priemerný rast zamestnanosti, evid.počet	%	1,3	0,7	-	-	-	1,7
9 Priemerná miera nezamestnanosti, VZPS	%	16,9	17,1	17,9	17,6	17,4	16,8
10 Index spotrebiteľských cien (priem. rast)	%	2,8	3,0-4,0*	-	3,7	2,8	2,8
11 Index výrobných cien (priemerný rast)	%	2,9	2,6	-	-	-	3,1
12 Bilancia bežného účtu (podiel na HDP)	%	-4,7	-6,4	-5,7	-5,0	-	-4,5
13 Konečná spotreba verejnej správy (reál. rast)	%	3,0	3,0	3,2	4,7	3,5	4,1
14 Tvorba hrubého fixného kapitálu (reálny rast)	%	7,5	8,3	10,0	9,9	9,0	8,0
15 Export tovarov a služieb (reálny rast)	%	8,5	10,1	11,0	11,7	-	7,7
16 Import tovarov a služieb (reálny rast)	%	9,0	10,9	11,9	12,9	-	8,0

* - hodnota ku koncu roka

Zdroj: Výbor pre makroekonomické prognózovanie (priemer 7 inštitúcií); NBS (Menový program NBS do roku 2008; december 2004); OECD (Economic Outlook No. 77; máj 2005); EK (European Commission Spring 2005 Economic Forecasts); MMF (júl 2005); MF SR

II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ

Cieľom vlády pre rok 2005 je udržať deficit verejných financií (bez vplyvu II. piliera dôchodkovej reformy) na úrovni 3,4 % HDP.

Na základe v súčasnosti dostupných informácií sa predpokladá, že štátny rozpočet skončí v roku 2005 s výsledkom o 4,2 mld. Sk lepším ako bol rozpočtovaný. Z jednotlivých zložiek verejných financií prispievajú k zníženiu deficitu verejnej správy ešte Fond národného majetku a mimorozpočtové účty. Naopak, k zhoršeniu deficitu prispieje najviac hospodárenie Sociálnej poisťovne sumou 5,7 mld. Sk, v menšej miere aj sektor zdravotníctva, samospráva a štátne fondy. Verejné financie teda dosiahnu bez vplyvu II. piliera deficit o 1,3 mld. Sk nižší ako bolo rozpočtované, predpoklad je na úrovni 3,25 % HDP. Odpustenie pohľadávok voči zahraničiu by mohlo zvýšiť deficit verejných financií jednorazovo o ďalších 0,8 % HDP.

Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2005, ESA 95

	v mil. Sk	v % HDP
Schodok VS po schválení jednotlivých rozpočtov	47,8	3,40
(-) Štátny rozpočet	4,2	
(-) Mimorozpočtové účty	1,2	
(-) Fond národného majetku	3,6	
(+) Sociálna poisťovňa	5,7	
(+) Zdravotníctvo	0,5	
(+) Obce a VÚC	1,3	
(+) Štátne fondy	0,1	
Aktuálny odhad schodku VS	46,4	3,25
z toho: zlepšenie deficitu vplyvom aktualizácie odhadu HDP (v % HDP)		0,05

(+) indikuje zvýšenie a (-) zníženie schodku verejnej správy v metodike ESA 95

Zdroj: MF SR

Predbežný odhad deficitu verejnej správy je teda nižší o približne 0,15% HDP oproti cieľu vlády na rok 2005. Bolo by však chybou interpretovať tento výsledok ako priestor pre prípadné zvýšenie výdavkov. Práve naopak, z hľadiska zdravého vývoja ekonomiky je vhodným scenárom naďalej pokračovať v znižovaní fiškálneho deficitu a využiť každú príležitosť na rýchlejšiu konsolidáciu.

Dôvodov pre pokračovanie konsolidácie nad rámec plánu vlády na tento rok je viacero. Samotný deficit verejnej správy na Slovensku je dlhodobo neudržateľný, má prevažne štrukturálny charakter a ako taký, je prejavom nerovnováhy vo verejných financiách, ktorú by sa mala každá zodpovedná vláda snažiť eliminovať. Tento krok by navyše v súčasných podmienkach nemal negatívny vplyv na rast ekonomiky.

Ďalším dôvodom pre konsolidáciu sú dva dôležité faktory, ktoré pomohli znížiť odhadovaný deficit. Vyššie daňové príjmy sú do veľkej miery výsledkom priaznivého ekonomického vývoja, ktorý môže mať cyklický charakter a nedá sa s ním preto rátať dlhodobo. Čistá úspora v oblasti úrokových nákladov štátneho dlhu v sume 5,4 mld. Sk je zasa väčšia ako samotné odhadované zníženie deficitu verejnej správy o 1,3 mld. Sk. To znamená, že vlastne došlo k zhoršeniu primárneho deficitu verejnej správy¹³, ktorý je analyticky cennejším indikátorom politiky vlády ako celkový deficit. Nakoniec, nemenej dôležitými v tomto smere sú aj odporúčania Európskej rady, ktoré sú ladené smerom k rýchlejšej konsolidácii verejných financií na Slovensku.

¹³ Primárny deficit je deficit očistený o úrokové platby a príjmy.

Rizikom vývoja verejných financií je zmena stavu pohľadávok a záväzkov subjektov sektora verejnej správy a vývoj ekonomického prostredia, najmä cien ropy.

II.1. Štátny rozpočet

II.1.1. Daňové príjmy

Aktuálny odhad celkových daňových príjmov verejnej správy je vyšší o 8,2 mld. Sk oproti rozpočtu, čo predstavuje 0,6% HDP. Vyššie ako rozpočtované plnenie priamych daní, najmä v prípade dane z príjmov právnických osôb (5,2 mld. Sk) a fyzických osôb (4,6 mld. Sk), je do istej miery kompenzované výpadkom DPH (4,9 mld. Sk) a dane z príjmov vyberanej zrážkou (2,1 mld. Sk).

Daňové príjmy (ESA95, v mil. Sk)			
	Schválený rozpočet 2005	Aktuálny odhad MF SR	Rozdiel oproti rozpočtu
Dane z príjmov	69 766	77 567	7 801
FO zo závislej činnosti a funkčných požitkov	29 966	32 900	2 934
FO z podnikania a sam. zárobkovej činnosti	3 400	5 095	1 695
Právnických osôb	30 000	35 255	5 255
Vyberané zrážkou	6 400	4 317	-2 083
Domáce dane na tovary a služby	164 000	161 483	-2 517
Daň z pridanej hodnoty	118 200	113 220	-4 980
Spotrebné dane	45 800	48 263	2 463
Miestne dane	10 000	12 300	2 300
Daň z nehnuteľností	4 900	5 900	1 000
Daň z motorových vozidiel	2 500	2 600	100
Dane za špecifické služby	2 600	3 800	1 200
Ostatné dane *	760	1 401	641
Podiel na vybratých finančných prostriedkoch	728	567	-161
Daň z dedičstva, darovania, prevodu a prechodu nehn.	0	800	800
Daňové príjmy verejnej správy spolu	244 526	252 751	8 225
podiel na HDP	17,4%	17,7%	0,3%

*vrátane dane za dobývací priestor a dane z úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín

Zdroj: MF SR

Na pozitívnejšie plnenie daní oproti rozpočtu vplýva viacero faktorov. Hlavný faktor je **ekonomický**, ekonomika Slovenska rastie zdravým tempom. Vyšší rast miezd a zamestnanosti oproti predpokladom v rozpočte sú hlavným dôvodom vyššieho odhadu dane z príjmov fyzických osôb. Vyšší rast reálnych príjmov domácností zasa do istej miery stojí za lepším plnením spotrebných daní. Na druhej strane, sprievodným javom zdravého ekonomického vývoja je pokračujúci pokles úrokových mier, a teda aj výnosu dane vyberanej zrážkou.

Druhým dôvodom je **aktualizácia výnosu dane z príjmov právnických osôb za rok 2004**. Vyššia základňa v roku 2004 znamenala automaticky vyšší odhad na rok 2005. Tretím faktorom je **vznik Diaľničnej spoločnosti**, ktorý znížil očakávaný výnos DPH o viac ako 2 mld. Sk. Pri DPH, podobne ako v prípade DPPO, ale v opačnom smere, zohrala úlohu aktualizácia výnosu za rok 2004. Stále otvorenou otázkou ostáva možné nižšie plnenie DPH

z dôvodu efektu vstupu do EÚ, a to o to viac, že prognóza spotrebných daní sa revidovala smerom nahor.

Ďalším faktorom bol **konzervatívny predpoklad pri zostavovaní rozpočtu** v prípade majetkových daní plynúcich do štátneho rozpočtu. Tieto dane boli počnúc začiatkom roka 2004 (daň z dedičstva a darovania), respektíve začiatkom roka 2005 (daň z prevodu a prechodu nehnuteľností) zrušené. Z tohto dôvodu sa pre rok 2005 výnos z týchto daní nerozpočtoval. Avšak v tomto roku stále pokračujú dobehy daní z predchádzajúcich rokov.

Posledným dôvodom je **autonómnosť obcí pri stanovovaní sadzieb u miestnych daní**, ktorá im bola daná fiškálnou decentralizáciou. Dostupné informácie indikujú, že obce využili možnosť zvýšiť daň z nehnuteľností vo väčšej miere ako sa pri zostavovaní rozpočtu predpokladalo. V prípade rozdielu u daní zo špecifických služieb je situácia iná, k nárastu daňového zaťaženia nedošlo (odhad na rok 2005 je podobný skutočnosti za rok 2004), len MF SR v čase zostavovania rozpočtu nemalo k dispozícii skutočné, ani predpokladané plnenie za rok 2004.

Vývoj jednotlivých daňových príjmov

Výnos dane z príjmov je aj tento rok ovplyvnený možnosťou asignácie podielu zaplatenej dane vo výške 2% pre fyzické a právnické osoby. V roku 2004 suma prostriedkov poukázaných na verejnoprospešné účely dosiahla 845 mil. Sk. V tomto roku bolo ku koncu júna celkovo prevedených 650 mil. Sk. Pre definitívny odhad výnosu daní z príjmu PO a FO vyplýva neistota z titulu dobrovoľnej možnosti poukázania časti zaplatenej dane.

Vplyv prevodu prostriedkov na verejnoprospešný účel v rokoch 2004 – 2005 na rozpočet (v mil. Sk)		
	2004	2005
Prevod na VPÚ	845	736
- zníženie príjmov na hotovostnej báze		
Prevod na VPÚ spolu v ESA 95	736	856
- zvýšenie výdavkov v ESA 95		
Prevod na VPÚ z DPFO	236	259
Prevod na VPÚ z DPPO	500	596

Zdroj: DR SR, MF SR

Aktuálny odhad DPH zahŕňa v sebe jednu úpravu, ktorú spôsobila zmena oproti rozpočtu. Týka sa investičných výdavkov vlády na diaľnice. Doteraz zabezpečovala diaľnice Slovenská správa ciest, ktorá nebola platiteľom DPH, a preto štát za diaľnice platil cenu vrátane DPH, t.j. z diaľnic plynula DPH do rozpočtu. V súčasnosti Diaľničná spoločnosť, ktorá vznikla 1.3.2005 a má na starosti výstavbu diaľnic, je platiteľom DPH. Táto spoločnosť stavia diaľnice, vzniká jej daň na vstupe a uplatňuje si nadmerný odpočet, pretože na výstupe účtuje DPH prakticky len za diaľničné známky. Odhad sa teda upravil o predpokladanú DPH z diaľnic smerom dolu a z diaľničných známok smerom nahor, čo spolu znamená výpadok viac ako 2 mld. Sk.

Aktuálny odhad výnosu spotrebných daní je v porovnaní s rozpočtom na rok 2005 vyšší približne o 2,5 mld. Sk. Tento rozdiel je spôsobený predovšetkým zvýšením odhadu spotrebnej dane z liehu o 1,7 mld. Sk a spotrebnej dane z tabakových výrobkov o 0,8 mld. Sk. Mierne lepší vývoj oproti rozpočtu sa očakáva aj u spotrebnej dane z piva. Výnos zostávajúcich dvoch spotrebných daní, spotrebnej dane z minerálnych olejov a spotrebnej dane z vína, sa vyvíja v súlade s rozpočtovaným objemom.

Výrazne zvýšenie odhadu výnosu spotrebnej dane z liehu je spôsobené pozitívnym vývojom tejto dane v druhej polovici roka 2004 a od začiatku tohto roka. Opatrenia zamerané na boj proti nelegálnej výrobe a distribúcii liehu, vrátane implementácie smernice EÚ 92/12/EHS od 1.4.2004 (zavedenie účinného systému daňových skladov), sa najväčšou mierou podpísali pod nárast legálnej spotreby liehových produktov. V prípade spotrebnej dane z tabakových výrobkov sa v aktuálnom odhade premietol vplyv predzásobenia tabakovými výrobkami, ako dôsledok zvýšenia sadzieb dane k 1.1.2006. Pri tvorbe rozpočtu na rok 2005 sa predpokladalo zvýšenie sadzieb až v roku 2007, preto sa tento efekt v tom čase nepredpokladal.

Nasledujúce mesiace budú dôležité na potvrdenie dlhodobého trendu u spotrebnej dane z liehu. Výnos spotrebnej dane z piva bude vo veľkej miere závisieť od počasia a vydarenej letnej sezóny. Aj keď sa rast cien pohonných látok zatiaľ výraznejšie neprejavil na výnose spotrebnej dane z minerálnych olejov, ich ďalší rast, podporovaný najmä vysokými cenami ropy na svetových trhoch, by mohol negatívne vplyvať na výnos tejto dane v druhej polovici tohto roka.

Od 1.1.2005 bola zrušená daň z prevodu a prechodu nehnuteľností, ktorej výnos bol príjmom štátneho rozpočtu. Na rok 2005 sa výnos z tejto dane preto nerozpočtoval. Podobný prístup sa zvolil aj u daní, ktoré boli zrušené k 1.1.2004 (daň z dedičstva a z darovania). Za prvých šesť mesiacov v roku 2005 prišlo zo zrušených majetkových daní do štátneho rozpočtu 692 mil. Sk. Možno očakávať, že v priebehu nasledujúcich mesiacov budú dobehy týchto daní postupne klesať na zanedbateľnú úroveň. Ku koncu roka sa očakáva celkový výnos z týchto daní vo výške 800 mil. Sk.

Porovnanie aktuálneho odhadu s rozpočtovaným výnosmi daňových príjmov štátneho rozpočtu je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Tabuľka ilustruje prechod daňových príjmov verejnej správy ku daňovým príjmom štátneho rozpočtu. **Súčasný odhad daní na aktuálnej báze plynúcich do štátneho rozpočtu je vyšší o 906 mil. Sk oproti rozpočtu.**

Rozdiel aktuálneho odhadu daní oproti schválenému rozpočtu (ESA95, v mil. Sk)	
	2005
Daňové príjmy VF	8 224
Daňové príjmy obcí a VÚC	-4 432
Prevod prostriedkov na mimorozpočtové účty	-2 000
Príjmy Environmentálneho fondu	-30
Prevod prostriedkov na verejnoprospešný účel	-856
Rozdiel daňových príjmov ŠR	906

Zdroj: MF SR

Medzi **hlavné riziká prognózy** patrí efekt vstupu do EÚ pri DPH, ziskovosť podnikov a cena ropy. Prvý menovaný jav sa momentálne analyzuje, pričom podstatný je záver, či tento efekt bude pretrvávajúť aj v nasledujúcich rokoch, alebo bol jednorazového charakteru spojený len s rokom vstupu Slovenskej republiky do EÚ. Tradične veľmi volatilná a najťažšie predikovateľná je daň z príjmov právnických osôb, u ktorej je riziko odhadu najvyššie. Ďalšie zvýšenie cien ropy na medzinárodných trhoch sa môže premietnuť do rastu cien benzínov a motorovej nafty a následne znížiť spotrebu týchto produktov, čo by malo negatívny vplyv na výnos dane z minerálnych olejov a DPH. V prípade výrazného zvýšenia cien ropy by však mohli mať sekundárne efekty v podobe spomalenia ekonomického rastu oveľa vážnejšie vplyvy na príjmovú i výdavkovú stranu rozpočtu.

Vplyv aktualizácie odhadu daní na saldo verejnej správy

Aktuálny odhad daní verejnej správy na aktuálnej báze je o 8,2 mld. Sk vyšší oproti rozpočtu. Na hotovostnej báze je tento rozdiel vyšší, a sice 15,3 mld. Sk. Relatívne lepšie plnenie daní na hotovostnej ako na aktuálnej báze je najmä z dôvodu zaostávania aktuálneho výnosu DPH za jeho hotovostným plnením. Odhad daní plynúcich do štátneho rozpočtu na hotovostnej báze je oproti rozpočtu vyšší o 8,8 mld. Sk. Výnos na aktuálnej báze je dôležitý z hľadiska vplyvu na deficit verejných financií v metodike ESA 95, čo je hlavným predmetom tohto materiálu. Výnos na hotovostnej báze je dôležitý z hľadiska zdrojov nutných na pokrytie štátneho dlhu. MF SR predpokladá, že z vyšších ako rozpočtovaných hotovostných príjmov štátneho rozpočtu bude možné uhradiť zvyšnú sumu záväzku voči ČSOB, ktorá predstavuje 9 mld. Sk.

Veľkosť vplyvu aktualizácie daňových príjmov na rozpočtovaný deficit verejnej správy v metodike ESA 95 nie je ekvivalentná rozdielu v odhade daní oproti rozpočtu. Pri prechode z rozdielu v odhade daní na vplyv na deficit sú nutné tri úpravy.

Prvou je predpoklad MF SR, že samospráva všetky peniaze, ktoré dostane v danom roku navyše oproti rozpočtu, minie pri inak vyrovnanom hospodárení. Samospráva však minie hotovostné príjmy z vyšších daňových príjmov, preto je táto úprava jediná na hotovostnej báze.

Príjmy DPFO a DPPO boli rozpočtované bez zníženia aktuálneho výnosu o 2% na verejnoprospešný účel, o ktorom sa písalo vyššie. Pre účel tohto materiálu, ale aj pre účely návrhu rozpočtu na nasledujúce obdobie, sa pristúpilo k tomu, že výnos DPPO aj DPFO na aktuálnej báze sa uvádza vrátane 2% na VPÚ (celkový výnos daní) a sumu odpovedajúcu 2% považujeme za výdavok (transfer súkromnému sektoru). Tento postup sa považuje za ekonomicky čistejší, pretože z hľadiska daňového zaťaženia je dôležitý celý výnos, pričom transfer zo zaplatenej dane má charakter výdavku v prospech neziskovému sektoru. Pri vyčíslení vplyvu odhadu daní na saldo verejnej správy je preto pre porovnateľnosť s rozpočtom nutné túto sumu z aktuálneho odhadu daní odrátať. Ide o aktuálny údaj, teda za odhadovanú daňovú povinnosť za rok 2005 súkromný sektor dostane tento príjem ako hotovosť v roku 2006.

Posledná úprava je nutná z dôvodu rozhodnutia urobiť finančné vyrovnanie medzi štátnym rozpočtom a subjektami samosprávy z výnosu DPFO nie na konci roku 2005, ale až na začiatku roka 2006. Odhad prostriedkov určených na túto transakciu v objeme 2 mld. Sk však nebude vedený v roku 2005 ako daňový príjem štátneho rozpočtu, ale táto suma bude prevedená na mimorozpočtový účet. Tento účet v rovnakej hodnote prispeje k zlepšeniu deficitu verejnej správy v tomto roku (podrobnosti nižšie v texte).

Dopad na saldo verejnej správy oproti rozpočtu 2005 (ESA95, v mil. Sk)	
(1) Daňové príjmy VF	8 225
(2) Negatívny vplyv obcí a VÚC (cash)	-4 535
(3) 2% výnosu DPFO a DPPO na verejnoprospešný účel	-856
(4) Vplyv daňových príjmov ŠR na deficit verejnej správy	2 834
(4)=(1)+(2)+(3)	Zdroj: MF SR

V tomto materiáli je analyzovaný príspevok jednotlivých subjektov verejnej správy ku zmene deficitu verejných financií v metodike ESA 95. Celkový výnos daní na úrovni verejnej správy má pozitívny vplyv vo výške 2,8 mld. Sk.

II.1.2. Iné ako daňové príjmy štátneho rozpočtu

Nedaňové príjmy štátneho rozpočtu prispejú k zhoršeniu deficitu verejnej správy sumou viac ako 1 mld. Sk, keď oproti rozpočtu dôjde ku zvýšeniu časti príjmov o 1,6 mld. Sk a naopak k poklesu inej zložky nedaňových príjmov spolu o 2,65 mld. Sk.

V oblasti nedaňových príjmov sa do konca roka 2005 predpokladá na základe súčasného vývoja nárast oproti rozpočtovanej úrovni **o 1,6 mld. Sk**. Zlepšené plnenie nedaňových príjmov oproti rozpočtovanej úrovni sa očakáva z dividend od spoločnosti Slovak Telecom (34 % akcií MDPT) o cca **0,5 mld. Sk** (očakávaný príjem v roku 2005 v sume 1,2 mld. Sk pri rozpočtovanom objeme 0,7 mld. Sk) a očakávané zvýšenie nedaňových príjmov vyplývajúce z vývoja v jednotlivých kapitolách v sume **1,1 mld. Sk**.

Zároveň sa očakáva zhoršenie príjmov celkovo **o 2,65 mld. Sk**. Klesajúce úrokové miery v ekonomike vplývajú na rozpočet nielen pozitívne prostredníctvom úspor na obsluhu štátneho dlhu, ale aj negatívne v podobe nižších úrokových výnosov v prípadoch, keď veriteľom je štát. Z tohto dôvodu klesnú očakávané príjmy štátneho rozpočtu **o 2,5 mld. Sk** (celkovo sa však šetrí na čistých úrokových nákladoch 5,4 mld. Sk). Ďalším dôvodom je zníženie príjmov v rámci štátnych finančných aktív, keď klesnú o **100 mil. Sk** úroky z účtu, na ktorom sú prostriedky určené na financovanie nákladov dôchodkovej reformy. Posledným dôvodom je zníženie príjmov kapitoly VPS **o 51 mil. Sk** z dôvodu predbežného opatrenia Najvyššieho súdu SR, ktorý pozastavil výplatu dividend akcionárom spoločnosti Transpetrol, a. s.

Príjmy z tuzemských transferov je možné očakávať až v druhej polovici roka, a to z dôvodu, že ide o príjmy z dividend spoločností, ktorých vlastníkom akcií je FNM SR a ktoré sú vyplácané až po schválení výsledkov hospodárenia spoločností za predchádzajúci účtovný rok valným zhromaždením spoločnosti.

II.1.3. Výdavky

Na základe skutočného vývoja čerpania výdavkov štátneho rozpočtu je možné v roku 2005 predpokladať zníženie výdavkov štátneho rozpočtu o 4,3 mld. Sk. Odhadujú sa úspory v jednej časti výdavkov na úrovni 9,6 mld. Sk, na druhej strane sa očakáva zvýšenie iných výdavkov o 5,3 mld. Sk.

Výdavky štátneho rozpočtu sa v roku 2005 zvýšia oproti schválenému rozpočtu o čerpanie skutočne prevedených prostriedkov z poskytnutých časových výnimiek z roku 2004 v sume 8,7 mld. Sk. Zároveň sa predpokladá, že rovnakú sumu prostriedkov zvýšenú o rozpočtované 0,4 mld. Sk, t. j. spolu 9,1 mld. Sk, rozpočtovaných výdavkov kapitoly v roku 2005 nevyčerpajú. Tieto dve operácie budú z hľadiska metodiky ESA 95 rozpočtovo neutrálne, budú mať však dopad na hotovostný deficit štátneho rozpočtu.

Novým zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa umožnilo kapitolám automaticky si presunúť nevyčerpané kapitálové výdavky a prostriedky určené na financovanie spoločných programov SR a EÚ do budúceho roka. Na rozdiel od minulosti, kedy sa časové výnimky realizovali tým spôsobom, že príslušné zdroje sa stali v danom roku výdavkom štátneho rozpočtu (a tým zvýšili hotovostný deficit rozpočtu) a nepoužité prešli do nasledujúceho roka na mimorozpočtovom účte, od roku 2005 sa nevyčerpané zdroje nestanú v danom roku výdavkom štátneho rozpočtu. Tým sa zníži hotovostný deficit štátneho rozpočtu v roku 2005, súčasne sa však zníži stav na mimorozpočtových účtoch na konci roka 2005 oproti roku 2004. Zároveň sa na základe zákona o rozpočtových pravidlách

automaticky zvýši limit výdavkov jednotlivých kapitol v roku 2006. Za predpokladu, že objem takto presúvaných prostriedkov bude z roka na rok stabilný, spôsobí táto zmena len jednorazové zníženie hotovostného deficitu v roku 2005.

Úspory na strane výdavkov rozpočtu

Výrazná úspora sa predpokladá vo výdavkoch na štátny dlh, celkovo v sume **7,9 mld. Sk**. Vzhľadom na to, že štát je v čistom vyjadrení dlžník (väčšie finančné záväzky - dlh ako aktíva), pokles úrokových mier má na jeho bilanciu vždy pozitívny vplyv. Čistá úspora zahŕňajúca zmenu v príjmoch aj výdavkoch, ktoré sú spojené so štátnym dlhom, je v sume 5,4 mld. Sk. Okrem očakávaného znižovania úrokových sadzieb pozitívne pôsobí v tomto smere aj zhodnocovanie koruny a vplyv zavedenia Štátnej pokladnice v kapitole **Všeobecná pokladničná správa**.

Predpokladá sa úspora výdavkov v kapitole **Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR** v sume **1,5 mld. Sk**, hlavne na dávkach pomoci v hmotnej núdzi, najmä v dôsledku nečakane priaznivého vývoja v oblasti zamestnanosti a nezamestnanosti, vyššieho ako očakávaného počtu dôchodcov a výšky dôchodkov vyplácaných v Sociálnej poisťovni, a tiež nižších transferov do Sociálnej poisťovne na poistné platené štátom a nesystémové dávky.

Vzhľadom na priaznivý vývoj daňových príjmov, konkrétne výnos dane z príjmov fyzických osôb, sa predpokladá, že **rezerva** v objeme **220 mil. Sk** vytvorená v kapitole Všeobecná pokladničná správa na rok 2005 nebude poskytnutá do rozpočtov obcí.

Zvýšenie výdavkov rozpočtu

Očakávané **zvýšenie výdavkov** oproti rozpočtu sa predpokladá v celkovej sume **5,3 mld. Sk**.

Uvoľnenie finančných prostriedkov nad rámec schváleného rozpočtu bolo schválené pre kapitolu **Ministerstva hospodárstva SR** na podporu realizácie investičného stimulu pre spoločnosť Gertrag Ford vo výške **1,6 mld. Sk**.

V rámci návrhu riešenia dofinancovania novostavby Slovenského národného divadla bolo schválené uvoľnenie finančných prostriedkov pre kapitolu **Ministerstva kultúry SR** v celkovej sume **0,5 mld. Sk**.

Na podporu východného Slovenska sa uvoľní z dodatočne poukázaných prostriedkov od spoločnosti US Steel **0,4 mld. Sk**.

V rámci kapitoly **Ministerstva pôdohospodárstva SR** sa očakáva poskytnutie dotácie (preklasifikácia časti návratnej finančnej výpomoci) určenej na intervenčný nákup poľnohospodárskych produktov, ktorý realizovala Poľnohospodárska platobná agentúra. Na konci roka sa očakáva stav obilia na sklade v hodnote **1,0 mld. Sk**, čo znemožní splatenie návratnej finančnej výpomoci v plnej výške.

V kapitole **Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR** sa očakáva použitie výdavkov, ktoré boli pôvodne určené na predfinancovanie projektov Kohézneho fondu (a teda boli spojené so vznikom pohľadávky voči EÚ) na národné projekty výstavby diaľnic **1,0 mld. Sk**.

V nadväznosti na realizáciu tovarových deblokácií súvisiacich s budovaním Cyklotrónového centra sa očakáva zvýšenie výdavkov štátneho rozpočtu v objeme **0,8 mld. Sk** v rámci kapitoly **Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky**.

Okrem toho, jednorazové odpustenie pohľadávok voči zahraničiu, ktoré vznikli za bývalej ČSSR, resp. ČSFR (Iracká republika v sume 0,036 mld. Sk, Sýria vo výške 9,974 mld. Sk a Sudán v sume 1,239 mld. Sk) v celkovej výške cca **11,2 mld. Sk**, môže zvýšiť deficit verejných financií o 0,8 % HDP. Zarátanie jednorazového odpustenia pohľadávok do deficitu verejnej správy bude záležať na rozhodnutí EUROSTAT-u, konzultácie v tomto smere už prebiehajú.

II.2. Ostatné subjekty verejnej správy a mimorozpočtové účty

II.2.1. Mimorozpočtové účty

Na deficit verejných financií vplýva aj stav na mimorozpočtových účtoch štátnych finančných aktív. Predpokladá sa, že stav mimorozpočtových účtov bez vplyvu časových výnimiek bude vyšší o **1,2 mld. Sk**.

Koncom roku 2005 bude z dôvodu realizácie fiškálnej decentralizácie prevedený podiel z výnosu z dane z príjmov fyzických osôb pre územnú samosprávu za mesiac december v objeme cca 2,0 mld. Sk, ktorý sa použije na financovanie samospráv na začiatku roku 2006. K 31.12.2005 budú približne **2,0 mld. Sk** na mimorozpočtovom účte Daňového riaditeľstva SR.

Predpokladané zvýšenie výdavkov sa týka použitia prostriedkov účtu obmien a zámien **Správy štátnych hmotných rezerv SR** na zabezpečenie nákupu núdzových zásob ropy a ropných výrobkov. Očakáva sa zníženie mimorozpočtového účtu obmien a zámien v sume **0,7 mld. Sk**.

Z mimorozpočtového účtu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR sa bude čerpať navyše o **0,1 mld. Sk**.

Na ostatných mimorozpočtových účtoch sa predpokladá v priemere rovnaký zostatok ako v roku 2004.

II.2.2. Ostatné subjekty verejnej správy

Sociálna poisťovňa

Hospodárenie Sociálnej poisťovne (SP) v bežnom roku bez vplyvu II. piliera skončí o približne 5,7 mld. Sk horšie ako sa rozpočtovalo. Na zhoršení hospodárenia Sociálnej poisťovne sa podieľa zníženie príjmov, ako aj zvýšenie výdavkov.

Na základe skutočného hospodárenia Sociálnej poisťovne za prvých päť mesiacov roka 2005 možno predpokladať, že jej príjmy nedosiahnu rozpočtovanú úroveň. Predpokladá sa výpadok **3,0 mld. Sk** na poistnom od ekonomicky aktívnych osôb a výpadok **0,7 mld. Sk** na poistnom hradenom štátom. Druhá zmienaná suma má síce negatívny vplyv na príjmy SP, avšak z pohľadu hospodárenia verejnej správy má neutrálny vplyv, pretože má svoju protipoložku v rovnakej výške ako úspora v kapitole MPSVaR.

Všeobecne sa dá povedať, že sa zlepšil výber dlžného poistného (poistného z minulých rokov), avšak za nepriaznivý možno považovať úspešnosť výberu poistného bežného roka. Dôvodom je podľa názoru MF SR nadhodnotenie príjmov pri zostavovaní rozpočtu zo strany Sociálnej poisťovne, ako i pravdepodobnosť vyšších nedoplatkov ako v prípade priamych daní. To druhé možno konštatovať pri porovnávaní tempa rastu odvodov

s mierou rastu miezd v ekonomike, a najmä s tempom rastu výnosu dane z príjmov zo závislej činnosti.

Zároveň sa očakáva zvýšenie čerpania výdavkov o cca **2,0 mld. Sk**, a to hlavne z dôvodu zvýšeného čerpania výdavkov poistenia.

Odhady Ministerstva financií SR signalizujú v tomto roku ešte väčšie riziko v hospodárení Sociálnej poisťovne. Vyššie uvedené čísla predstavujú kompromis medzi pesimistickejším pohľadom MF SR a optimistickejším pohľadom MPSVaR.

Výpadok príjmov Sociálnej poisťovne pochádzajúci zo zavedenia II. piliera, ktorý sa predpokladá v sume 11,2 mld. Sk (t. j. 0,78 % HDP) je o cca 5,6 mld. Sk vyšší v porovnaní s rozpočtom. Cieľ vlády v tomto roku (a v súlade s rozhodnutím EUROSTAT-u v tejto otázke) je stanovený pre deficit verejnej správy bez vplyvu II. piliera, a preto táto položka nemá vplyv na plnenie deficitu verejnej správy v metodike ESA 95.

Fond národného majetku

Hospodárenie FNM SR sa predpokladá o 3,6 mld. Sk lepšie ako sa rozpočtovalo. Na celkovom hospodárení FNM SR sa pozitívne prejaví očakávaný nárast príjmov z dividend z 13 mld. Sk na 16,6 mld. Sk. Vzhľadom na to, že v súčasnosti nie je pravdepodobné naplnenie príjmov z privatizácie, nadpríjmy z dividend nebudú prevedené do štátnych finančných aktív, ale zostanú vo FNM SR. Výpadok príjmov z privatizácie vo výške cca 19 mld. Sk nezvýši deficit verejných financií v ESA 95, bude mať vplyv len na hotovostné toky FNM SR.

Zdravotníctvo - Veriteľ a. s., zdravotné poisťovne a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

Hospodárenie verejných subjektov v zdravotníctve sa predpokladá o 0,5 mld. Sk horšie ako sa rozpočtovalo.

Veriteľ a. s. zrealizuje počas roku 2005 dokončenie procesu oddlženia zdravotníctva. Schodok hospodárenia spoločnosti Veriteľ a. s. v metodike ESA 95 sa predpokladá na úrovni rozpočtu.

U **zdravotných poisťovní** sa predpokladá zhoršenie hospodárenia o **1,0 mld. Sk**. Očakávané zníženie príjmov z výberu poistného o cca 2,6 mld. Sk bude pravdepodobne znamenať použitie časti zostatku prostriedkov z predchádzajúceho roka (1,6 mld. Sk). Sklamaním je najmä nevýrazné medziročné tempo rastu poistného. Okrem vyššieho rastu miezd by mala pozitívne na výnos pôsobiť aj legislatívna zmena platná od roku 2005, keď došlo k zvýšeniu minimálneho a maximálneho vymeriavacieho základu pre výpočet poistného. To sa však zatiaľ nestalo, poistné rastie dokonca menej ako dynamika mzdovej bázy v ekonomike.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou predpokladá hospodárenie s prebytkom **0,5 mld. Sk**, čo je zvýšenie oproti rozpočtu úradu v rovnakom objeme. Spôsobí to prijatie príspevku na činnosť úradu zo zdravotných poisťovní na rok 2006, ktoré je splatné do 20. októbra 2005 a nižšie čerpanie výdavkov úradu.

Obce a vyššie územné celky

Hospodárenie obcí a vyšších územných celkov sa predpokladá horšie o 1,3 mld. Sk ako sa rozpočtovalo.

V rozpočtoch obcí sa oproti schválenému rozpočtu očakáva negatívny vplyv z dôvodu prijatia úveru mestom Bratislava, ktoré v roku 2005 plánuje z úveru použiť 1 mld. Sk. U vyšších územných celkov sa predpokladá, že ich hospodárenie bude na úrovni rozpočtov schválených zastupiteľstvami vyšších územných celkov, ktoré oproti vyrovnanému hospodáreniu v schválenom rozpočte verejnej správy na roky 2005 až 2007 predstavuje zhoršenie o cca 0,3 mld. Sk.

Vyšší výber z výnosu dane z príjmov fyzických osôb zabezpečí pre obce a vyššie územné celky v tomto roku viac finančných prostriedkov v objeme 2,2 mld. Sk, ktoré budú podľa predpokladov MF SR použité na zvýšenie výdavkov.

Štátne fondy

Hospodárenie štátnych fondov sa predpokladá o 0,1 mld. Sk horšie ako sa rozpočtovalo. Hospodárenie ŠFLJEZ sa predpokladá na rovnakej úrovni ako sa rozpočtovalo. ŠFRB očakáva zhoršené hospodárenie o cca 0,1 mld. Sk vplyvom nižších úrokových príjmov ako sa rozpočtovalo (aktualizácia prepočtu očakávaných úrokov z poskytnutých úverov a zvýšenie očakávaných splátok istín poskytnutých úverov oproti schválenému rozpočtu). Environmentálny fond predpokladá vyrovnané hospodárenie.

Slovenský pozemkový fond

Hospodárenie SPF sa predpokladá na úrovni rozpočtu. Slovenský pozemkový fond v súlade s uznesením vlády SR č. 305/2005 k návrhu nadobudnutia pozemkov do vlastníctva štátu na účely uskutočnenia významnej investície spojenej s výstavbou závodu na montáž automobilov a automobilových súčiastok a modulov v Žiline poskytne finančný príspevok zo svojho rezervného fondu vo výške 180 mil. Sk na kúpu pozemkov od známych vlastníkov do vlastníctva štátu. Keďže SPF v tomto roku očakáva vyššie príjmy ako sa rozpočtovalo, zvýšené výdavky nebudú mať negatívny vplyv na jeho hospodárenie.

Slovenská konsolidačná a.s., verejné vysoké školy, príspevkové organizácie sektora verejnej správy

Hospodárenie Slovenskej konsolidačnej, a. s., verejných vysokých škôl a príspevkových organizácií sektora verejnej správy sa predpokladá na rovnakej úrovni ako sa rozpočtovalo.

III. AKTUÁLNY ODHAD SALDA VEREJNEJ SPRÁVY V METODIKE ESA 95 na rok 2005

Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2005, ESA 95		
	v mil. Sk	v % HDP
Schodok VS po schválení jednotlivých rozpočtov	47 806	3,40
(-) úspora výdavkov v štátnom dlhu	7 900	
(-) nepoužitie rezervy v súvislosti s fiškálnou decentralizáciou	220	
(-) úspora výdavkov v kapitole MPSVR SR	1 500	
(-) aktualizácia odhadu daňových príjmov v ŠR	906	
(-) vyššie dividendy od spoločnosti Slovak Telecom	500	
(-) vyššie nedaňové príjmy na základe vývoja jednotlivých kapitol	1 100	
(-) zvýšenie príjmov FNM SR z dividend	3 600	
(-) prevod podielu výnosu z DPFO na samosprávu na začiatok roka 2006	2 000	
(+) nákup núdzových zásob ropy a ropných výrobkov cez SŠHR SR	700	
(+) čerpania z mimorozp. účtu Ministerstva výstavby a reg. rozvoja SR	100	
(+) pokles úrokov na účte pre dôchodkovú reformu	100	
(+) realizácia investičného stimulu pre spoločnosť Getrag Ford	1 600	
(+) dostavba budovy Slovenského národného divadla	500	
(+) podpora východného Slovenska z príjmov od spoločnosti US Steel	400	
(+) pokles úrokových výnosov štátu	2 500	
(+) pozastavenie výplaty dividend akcionárom Transpetrolu, a. s.	51	
(+) dotácia určená na intervenčný nákup poľnohospodárskych produktov	1 000	
(+) použitie výdavkov na národné projekty výstavby diaľnic	1 000	
(+) realizácia deblokácií súvisiacich s budovaním Cyklotrónového centra	800	
(+) hospodárenie Sociálnej poisťovne v bežnom roku bez vplyvu II. piliera	5 700	
(+) úver mesta Bratislava	1 000	
(+) hospodárenie VÚC v súlade s ich schválenými rozpočtami	300	
(+) hospodárenie verejných subjektov v zdravotníctve	500	
(+) hospodárenie štátnych fondov	100	
Aktuálny odhad schodku VS	46 431	3,25
z toho: zlepšenie deficitu vplyvom aktualizácie odhadu HDP (v % HDP)		0,05

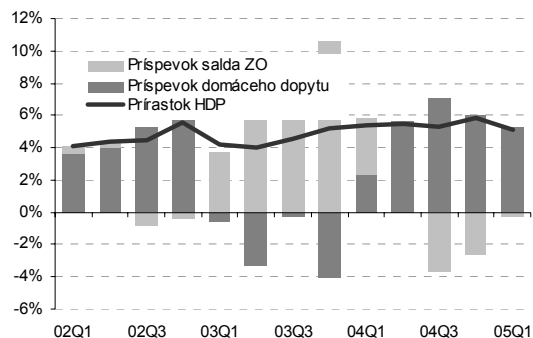
(+) indikuje zvýšenie a (-) zníženie schodku verejnej správy v metodike ESA 95

Zdroj: MF SR

PRÍLOHY

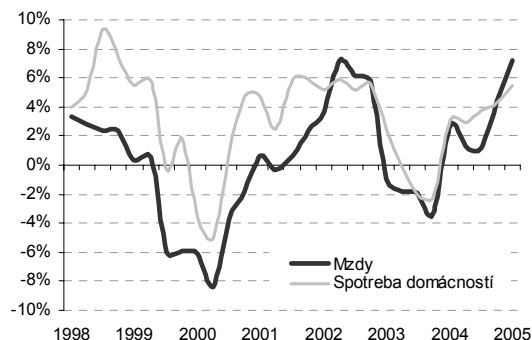
PRÍLOHA A

Rast HDP a príspevky k jeho rastu (vývoj po štvrtrokoch vrátane 1.Q.2005)

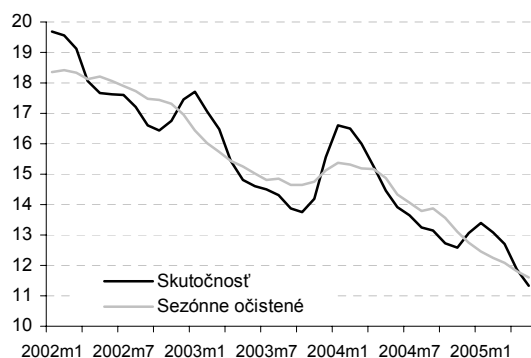
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Reálny rast spotreby domácností a priemernej mzdy (vývoj po štvrtrokoch vrátane 1.Q.2005)

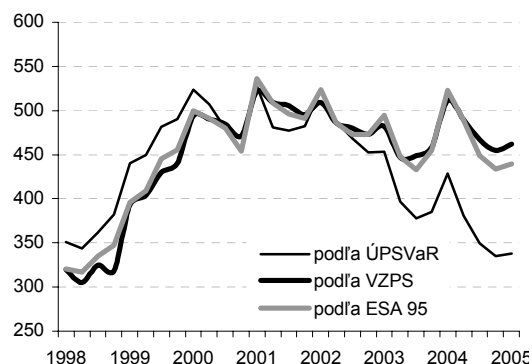
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Miera evidovanej nezamestnanosti (%)

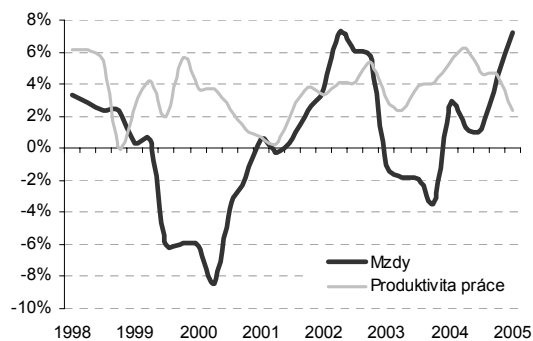
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Počet nezamestnaných podľa rôznych metód (tis. osôb, vývoj po štvrtrokoch 1.Q.2005)

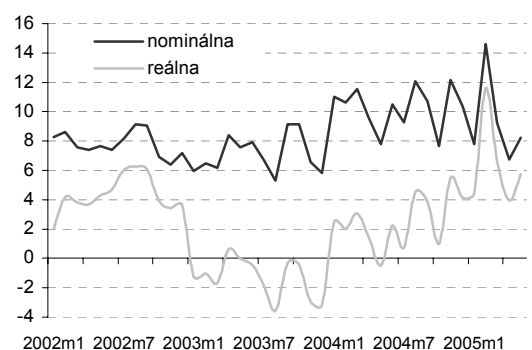
Zdroj: ŠÚ SR

Reálny rast miezd a produktivity práce (vývoj po štvrtrokoch vrátane 1.Q.2005)

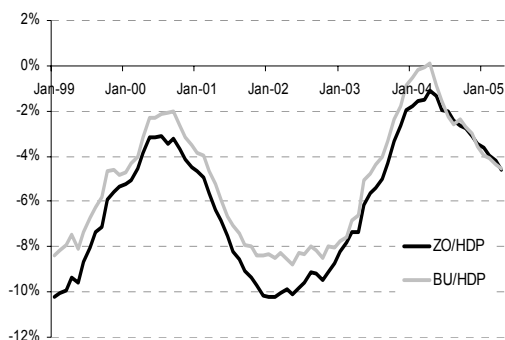
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Priemerná vážená mzda vo vybraných odvetviach (%)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Kumulatívny 12 mesačný deficit obchodnej bilancie a bežného účtu SR (% HDP)

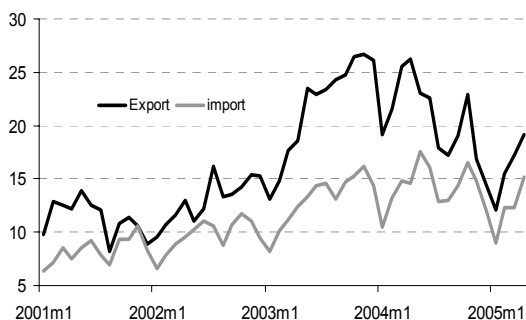
Zdroj: ŠÚ SR, NBS, MF SR

ToT index zahraničného obchodu SR

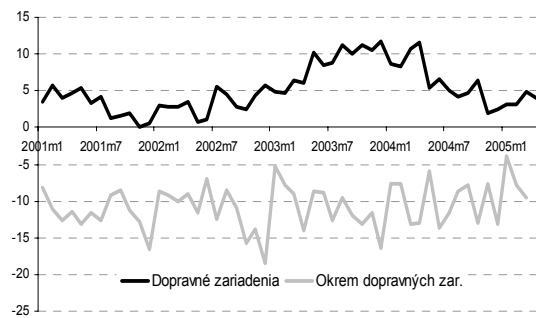
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Vývoz a dovoz mot. vozidiel, ich častí a príslušenstva (mld. Sk)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Bilancia ZO v automobilovom priemysle a vo zvyšku (mld. Sk)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Abecedný prehľad používaných označení a skratiek

b.c.	bežné ceny
BÚ	bežný účet
DPH	daň z pridanej hodnoty
HDP	hrubý domáci produkt
MF SR	Ministerstvo financií SR
NBS	Národná banka Slovenska
p.b.	percentuálny bod
p.c.	porovnateľné ceny
PB	platobná bilancia
PZI	priame zahraničné investície
s.c.	stále ceny
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VF	verejné financie

PRÍLOHA B

I. Súhrnné výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu k 30. júnu 2005

Štátny rozpočet na rok 2005 schválila Národná rada SR zákonom č. 740/2004 Z. z. Celkové príjmy sú rozpočtované sumou 257 226,0 mil. Sk a celkové výdavky sumou 318 749,9 mil. Sk. V úhrnných príjmoch je zahrnutých 26 507,7 mil. Sk, ktoré má Slovenská republika získať formou zahraničných transferov z rozpočtu Európskej únie a vo výdavkoch 13 188,6 mil. Sk ako odvod do rozpočtu Európskej únie. Schodok štátneho rozpočtu je určený sumou 61 523,9 mil. Sk.

Oproti roku 2004¹⁴ sú rozpočtované príjmy na rok 2005 vyššie o 26 444,2 mil. Sk (11,4 %) a o 17 044,1 mil. Sk (7,1 %) vyššie, než bolo ich skutočné plnenie v roku 2004. Výdavky sa rozpočtovali s medziročným zvýšením o 9 282,0 mil. Sk (3,0 %) vo vzťahu k rozpočtu a o 18 583,5 mil. Sk (6,2 %) vo vzťahu k dosiahnutej skutočnosti.

V porovnaní s rokom 2004 došlo k viacerým významným zmenám v štruktúre rozpočtovaných príjmov, resp. výdavkov. Konkrétne sa o nich pojednáva v ďalšom texte pri charakteristike plnenia konkrétnych príjmov a výdavkov. Zásadnou metodickou zmenou je, že v roku 2005 boli, v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z príjmov i výdavkov štátneho rozpočtu vylúčené finančné operácie – transakcie s finančnými aktívami a pasívami, čím sa štátny rozpočet výrazne priblížil metodike ESA 95 uplatňovanej v štátoch Európskej únie.

Hodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky za obdobie I. polroka vychádza z údajov o stavoch na príjmových a výdavkových účtoch štátneho rozpočtu vedených v Štátnej pokladnici. Prehľad o plnení základných ukazovateľov štátneho rozpočtu vo vzťahu k schválenému ročnému rozpočtu a v medziročnom porovnaní charakterizujú nasledovné údaje:

Bilancia štátneho rozpočtu (v mil. Sk)					
	Skutočnosť k 30.6.2004	Rozpočet 2005	Skutočnosť k 30.6.2005	% plnenia rozpočtu	Index 2005/2004
Príjmy ŠR	119 370,8	257 226,0	126 480,2	49,2	106,0
Výdavky ŠR	130 907,2	318 749,9	127 629,1	40,0	97,5
Saldo celkom	- 11 536,4	- 61 523,9	- 1 148,9	1,9	9,2

Údaje o skutočnosti k 30.6.2004 sú upravené na porovnateľnú úroveň roku 2005. To znamená, že z príjmov i výdavkov sú vylúčené tie, ktoré sú v roku 2005 klasifikované ako príjmové a výdavkové finančné operácie.

Zdroj: MF SR

I.1. Príjmy štátneho rozpočtu

Plnenie príjmov podľa jednotlivých hlavných kategórií z hľadiska medziročného porovnania charakterizujú nasledovné údaje:

¹⁴ v metodike roku 2005

Príjmy štátneho rozpočtu (v mil. Sk)			
	Skutočnosť k 30.6.2004	Skutočnosť k 30.6.2005	Rozdiel
Daňové príjmy	107 926,4	111 484,8	3 558,4
Nedaňové príjmy	9 294,5	9 633,1	338,6
Granty a transfery	2 149,9	5 362,3	3 212,4
Príjmy spolu^{*)}	119 370,8	126 480,2	7 109,4

^{*)} v roku 2004 sú upravené o finančné operácie

Zdroj: MF SR

I.1.1. Daňové príjmy

Na rok 2005 boli daňové príjmy rozpočtované sumou 201 993,4 mil. Sk. Je to o 6 755,4 mil. Sk viac, než bol ich rozpočet na rok 2004, ale o 7 465,1 mil. Sk menej než sa v uplynulom roku na daniach skutočne vybralo. V oblasti daňových príjmov došlo v roku 2005 k viacerým výrazným zmenám. Predovšetkým, v súlade s procesom fiškálnej decentralizácie sa zmenil systém prerozdelenia daňových príjmov medzi subjekty verejnej správy. I keď z hľadiska verejných financií je táto zmena neutrálna, v štruktúre daňových príjmov štátneho rozpočtu sa prejavila veľmi zreteľne. Podielovou daňou je daň z príjmu fyzických osôb, z výnosu ktorej získajú obce 70,3 %, vyššie územné celky 23,5 % a štátny rozpočet 6,2 %. Cestná daň bola transformovaná na daň z motorových vozidiel a v plnej výške je príjmom rozpočtov VÚC. Výnos dane z nehnuteľností a daní za špecifické služby je zasa príjmom rozpočtov obcí.

Plnenie daňových príjmov v štruktúre charakterizujú údaje nasledovnej tabuľky. Kvôli medziročnej porovnateľnosti sa v nej uvádzajú aj dane, ktoré v roku 2005 nie sú príjmom štátneho rozpočtu.

Vývoj daňových príjmov štátneho rozpočtu (v mil. Sk)				
	Skutočnosť 30.6.2004	Rozpočet 2005	Plnenie k 30.6.2005	
			Absolútne	v %
Dane z príjmov a kapitálového majetku	33 574,2	38 523,5	29 522,6	76,6
daň z príjmov fyzických osôb	11 171,6	2 057,4	1 520,5	73,9
- zo závislej činnosti a funkčných požitkov	8 795,0	1 846,7	x	x
- z podnikania a inej samostatnej činnosti	2 376,6	210,7	x	x
daň z príjmov právnických osôb	19 163,1	30 066,1	25 633,3	85,3
daň z príjmov vyberaná zrážkou	3 239,5	6 400,0	2 368,8	37,0
Daň z majetku	1 318,7	0,0	0,0	x
z dedičstva a darovania	63,4	0,0	0,0	x
z finančných a kapitálových transakcií	1 255,3	0,0	0,0	x
Dane za tovary a služby	71 148,2	162 741,9	80 905,5	49,7
daň z pridanej hodnoty	50 886,2	117 338,7	58 597,4	49,9
spotrebné dane	19 343,9	45 371,2	22 345,9	49,3
dane z použív. tovarov a z povol. na výkon činnosti	918,1	32,0	- 37,8	x
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	1 867,3	728,0	272,9	37,5
z toho: podiel na vybran. fin. prostriedkoch	0,0	380,0	249,7	65,7
Daň. príjmy z minulej daň. sústavy a iné dane	18,0	0,0	783,8	x
DAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	107 926,4	201 993,4	111 484,8	55,2

Zdroj: MF SR

I.1.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy na rok 2005 sú rozpočtované sumou 15 613,8 mil. Sk s medziročným zvýšením o 2 607,0 mil. Sk. Sú v nich zahrnuté očakávané príjmy rozpočtových organizácií z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne a iné poplatky a platby, príjmy z predaja huteľného a nehnuteľného majetku zakúpeného z kapitálových výdavkov, príjmy z úrokov z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážia a iné nedaňové príjmy.

Prehľad o ich plnení k 30.6.2005 poskytujú údaje nasledujúcej tabuľky:

Vývoj nedaňových príjmov štátneho rozpočtu v roku 2005 (v mil. Sk)			
	Rozpočet	Plnenie k 30.6.2005	Plnenie rozpočtu (v %)
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	1 083,7	198,4	18,3
Administratívne a iné poplatky a platby	7 092,5	3 872,7	54,6
Kapitálové príjmy	95,9	179,2	186,9
Úroky z tuzemských a zahraničných úverov ...	3 523,8	1 481,0	42,0
Iné nedaňové príjmy	3 817,9	3 901,8	102,2
Nedaňové príjmy spolu	15 613,8	9 633,1	61,7

Zdroj: MF SR

I.1.3. Granty a transfery

Príjmy štátneho rozpočtu v podobe grantov a transferov sa rozpočtujú v úhrnnej sume 39 618,8 mil. Sk, čo v medziročnom porovnaní predstavuje nárast o 17 081,8 mil. Sk.

V rámci tuzemských grantov a transferov 13 111,1 mil. Sk ide najmä o príjmy z dividend z podnikov s majetkovou účasťou štátu realizované prostredníctvom Fondu národného majetku SR ako vlastníka akcií a rozpočtované sumou 13 000,0 mil. Sk. V súlade so zákonom č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov sú tieto prostriedky určené na posilnenie štátnych finančných aktív s následným ich prevedením do príjmov štátneho rozpočtu. Do 30.6. FNM SR odvod dividend neuskutočnil, takže získaných 319,2 mil. Sk predstavuje len 2,4 % ročného rozpočtu.

Zahraničné transfery tvoria rozpočtované prostriedky z rozpočtu EÚ v sume 26 507,7 mil. Sk (v roku 2004 : 14 232,4 mil. Sk). Z nich sa 26,0 mld. Sk rozpočtuje v siedmich rozpočtových kapitolách na úhradu výdavkov v rámci spoločných programov SR a EÚ a 507,6 mil. Sk ako príjem kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Do 30.6. získala Slovenská republika spolu 5 015,3 mil. Sk (v roku 2004 : 2 149,9 mil. Sk, členom EÚ sa však stala až 1. mája). Až 93,3 % získaných prostriedkov sa realizovalo prostredníctvom Poľnohospodárskej platobnej agentúry (tá vykazuje plnenie ročného rozpočtu na 41,8 %), v ostatných rozpočtových kapitolách s výnimkou VPS je čerpanie nevýznamné (v rezorte hospodárstva dokonca nulové pri ročnom rozpočte 1,3 mld. Sk).

I.2. Výdavky štátneho rozpočtu

Na rok 2005 sa výdavky štátneho rozpočtu rozpočtujú sumou 318 749,9 mil. Sk (vrátane prostriedkov z EÚ). Z nich je na bežné výdavky určených 276 983,7 mil. Sk (86,9 %) a na kapitálové výdavky 41 766,2 mil. Sk (13,1 %).

Plnenie výdavkov podľa jednotlivých hlavných kategórií z hľadiska medziročného porovnania charakterizujú nasledovné údaje:

Výdavky štátneho rozpočtu (v mil. Sk)			
	Skutočnosť k 30.6.2004	Skutočnosť k 30.6.2005	Rozdiel
Bežné výdavky	121 230,2	121 137,0	- 93,2
Kapitálové výdavky	9 677,0	8 292,3	- 1 384,7
Prechodné položky (refundácie, mylné platby a pod.)	x	- 1 800,2	- 1800,2
Výdavky spolu^{*)}	130 907,2	127 629,1	- 3 278,1

^{*)} v roku 2004 sú upravené o finančné operácie

Zdroj: MF SR

I.2.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky štátneho rozpočtu tvoria mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poisťné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní, výdavky za tovary a služby, bežné transfery a splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi. Na rok 2005 sa rozpočtujú v úhrnnej sume 276 983,7 mil. Sk, pričom základný prehľad o ich plnení poskytujú nasledujúce údaje:

Bežné výdavky štátneho rozpočtu (v mil. Sk)					
	Skutočnosť 30.6.2004	Rozpočet 2005	Plnenie 30.6.2005	% plnenia rozpočtu	Index 2005/2004
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	12 414,4	35 734,8	12 625,4	35,3	101,7
Poisťné a príspevok do poisťovní	4 069,8	11 538,9	3 975,9	34,5	97,7
Tovary a služby	12 830,3	41 591,6	14 372,6	34,6	112,0
Bežné transfery	74 551,6	157 822,4	72 876,8	46,2	97,8
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi	17 364,1	30 296,0	17 286,3	57,1	99,6
Bežné výdavky spolu	121 230,2	276 983,7	121 137,0	43,7	99,9

Zdroj: MF SR

Bežné transfery sa poskytujú viacerými konkrétnymi formami, ako vidno z nasledujúceho prehľadu:

Bežné transfery štátneho rozpočtu (v mil. Sk)			
	Rozpočet 2005	Plnenie 30.6.2005	% plnenia rozpočtu
na platené poisťné za zákonom určené skupiny osôb	26 153,7	12 902,7	49,3
sociálne dávky	33 070,8	15 702,0	47,5
dotácie nefinančným subjektom	22 926,4	6 688,4	29,2
transfery obciam a VÚC	28 125,7	12 955,3	46,1
odvody do rozpočtu Európskej únie	13 188,6	6 850,9	51,9
Bežné transfery spolu	157 822,4	72 876,8	46,2

Zdroj: MF SR

I.2.2. Kapitálové výdavky

Kapitálovými výdavkami sa zabezpečujú investičné potreby rozpočtových organizácií súvisiace s obstarávaním kapitálových aktív a formou kapitálových transferov aj investičné potreby ďalších subjektov v rámci verejnej správy i mimo nej.

V rozpočte na rok 2005 sa na tieto účely vyčlenilo spolu 41 766,2 mil. Sk. Nízke čerpanie kapitálových výdavkov súvisí najmä so sezónnym charakterom procesu obstarávania kapitálových aktív a dĺžkou jeho trvania.

Kapitálové výdavky štátneho rozpočtu (v mil. Sk)					
	Skutočnosť 30.6.2004	Rozpočet 2005	Plnenie 30.6.2005	% plnenia	Index 2005/2004
Obstarávanie kapitálových aktív	4 578,8	21 724,7	3 154,5	14,5	69,0
Kapitálové transfery	5 102,2	20 041,5	5 137,8	25,6	100,7
Kapitálové výdavky spolu	9 677,0	41 766,2	8 292,3	19,8	85,7

Zdroj: MF SR

II. Správa o hospodárení s rozpočtovými rezervami

V zmysle § 10 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa na krytie nepredvídaných výdavkov nevyhnutných na zabezpečenie rozpočtového hospodárenia alebo na krytie zníženia rozpočtovaných príjmov vytvárajú v štátnom rozpočte rozpočtové rezervy. O hospodárení s rozpočtovými rezervami podáva vláda správu Národnej rade SR v rámci správy o plnení rozpočtu verejnej správy. Finančné prostriedky sa uvoľňujú z rezervy vlády rozpočtovými opatreniami a platobnými poukazmi.

Národná rada SR zákonom č. 740 zo dňa 9. decembra 2004 o štátnom rozpočte na rok 2005 schválila výšku zákonných rezerv nasledovne :

Zákonné rezervy v roku 2005 (v mil. Sk)		
	Schválený rozpočet 2005	Použité k 30.6.2005
Rezerva vlády SR	193,1	149,9*
Rezerva predsedu vlády SR	50, 0	9,4
Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únií	2 420,0	324,5**
Rezervy spolu	2 663,1	483,9

* z toho 142,0 mil. Sk riešené rozpočtovými opatreniami

** z toho 20,7 mil. Sk riešené rozpočtovými opatreniami

Zdroj: MF SR

II.1. Čerpanie prostriedkov rezervy vlády Slovenskej republiky

Rezerva vlády SR je na rok 2005 rozpočtovaná sumou 193,1 mil. Sk. Do 30.6.2005 sa z tejto rezervy poskytlo, resp. vláda SR rozhodla o použití prostriedkov. Finančné prostriedky sa uvoľňujú z rezervy vlády rozpočtovými opatreniami a platobnými poukazmi.

Čerpanie prostriedkov rezervy vlády SR (v mil. Sk)				
Inštitúcie	Účel poskytnutia	Spôsob uvoľnenia prostriedkov	Prostriedky schválené uznesením vlády	Použité k 30.6.2005
MZV SR	Humanitárna pomoc Demokratickej socialistickej republiky Srí Lanka a návrhu na poskytnutie humanitárnej a posthumanitárnej pomoci na obnovu a revitalizáciu krajín južnej a juhovýchodnej Ázie	Rozpočtové opatrenie	24,939	24,939
MV SR			3,400	3,400
SŠHR SR			3,330	3,330
ÚV SR	Návrh plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2005	Rozpočtové opatrenie	1,500	1,500
KNR SR	Na finančné zabezpečenie stretnutia prezidentov RF a USA a ich bilaterálnych rokovaní s najvyššími predstaviteľmi SR	Rozpočtové opatrenie; Platobný poukaz	6,000	6,000
ÚV SR			4,000	4,000
MZV SR			46,647	46,647
MZ SR			20,000	20,000
MDPT SR			10,000	10,000
Magistrát hl.m. SR Bratislavy			8,000	8,000
MZV SR	Viazanie nevyčerpaných prostriedkov	Rozpočtové opatrenie	0,0	-0,032

MO SR	Finančné a organizačné zabezpečenie Ústredných osláv 60.výročia ukončenia 2.svetovej vojny a Dňa víťazstva nad fašizmom	Rozpočtové opatrenie	7,397	7,397
MZ SR			0,100	0,100
MZV SR	Zabezpečenie prípravy a pôsobenia Slovenskej republiky v Bezpečnostnej rade OSN; Technické zabezpečenie Vládneho výboru na obnovu a rozvoj Tatier; Odmeny členom Súdnej rady SR	Rozpočtové opatrenia	10,660	10,660
ÚV SR			4,000	4,000
NS SR			1,625	
SPOLU			151,598	149,941
				<i>Zdroj: MF SR</i>

II.2. Rezerva predsedu vlády Slovenskej republiky

Rezerva predsedu vlády SR v sume 50 mil. Sk sa v súlade s § 10 odsek 2 písmeno b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1. 1. 1996 rozpočtuje a vykazuje v rozpočtovej kapitole Úradu vlády SR.

Informácie o jej čerpaní do 30.6.2005 poskytuje nasledovný prehľad:

Rezerva predsedu vlády SR (v Sk)					
P.č.	Žiadateľ	Účel použitia	Poukázaná suma	v tom	
				bežné transf.	kap. transf.
1.	Obec Donovaly	na organizáciu medzinárodného športového podujatia Majstrovstvá sveta 2005 v pretekoch psích záprahov	500 000	500 000	-
2.	Tenisový klub "PRO TEN", Skalka nad Váhom	na organizáciu a technické zabezpečenie medzinárodného tenisového turnaja "Proten Cup 2005" a na materiálno - technické vybavenie hráčov klubu	80 000	80 000	-
3.	Ján Berky - Mrenica, Bratislava	na ušitie kostýmov pre 8 hudobníkov Diabolských huslí J. B. Mrenicu	150 000	150 000	-
4.	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bardejov - Vinbarg	na stavbu pastoračného centra - na zabezpečenie okien, dverí a vonkajšej izolácie	200 000	-	200 000
5.	Združenie Biele kamene, Snina	na prípravu časti dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné konanie projektu výstavby strediska Biele kamene	500 000	-	500 000
6.	Gréckokatolícky apoštolský exarchát, Košice	na dostavbu budovy Apoštolského exarchátu - dokončenie rozvodov, ústredného kúrenia, elektroinštalácie a vzduchotechniky	2 000 000	-	2 000 000
7.	Obec Gaboltov	na rekonštrukciu sociálnych zariadení v Kultúrno - správnej budove obce	200 000	-	200 000
8.	Rímsko-katolícky farský úrad sv. Mikuláša, Červenica	na rekonštrukciu interiéru kostola - kamenný oltárny stôl	100 000	-	100 000
9.	Rímsko-katolícky farský úrad, Nám. Slobody 4, Spišský Štvrtok	na dofinancovanie reštaurátorských prác v kaplnke Zápoľských	271 375	271 375	-
10.	Občianske združenie pre rozvoj Banskobystrického kraja - Náš do-mov ,Nám.republiky 5, Lučenec	na zabezpečenie pokračovania projektu "Bezplatné poradenstvo sociálne slabým občanom okresu Lučenec"	50 000	50 000	-

11.	Obecný úrad Lokca	na zakúpenie didaktickej techniky a učebných pomôcok pre ZŠ a MŠ Lokca	110 000	-	110 000
12.	Anton Trnovský, Hornádska 6, Bratislava	na kúpu stacionárneho bicykla	15 000	15 000	-
13.	Jana Plešková, Slnenčná 6, Banská Bystrica	na kúpu práčky, vybavenie domácnosti, hygienické potreby, oblečenie pre deti	15 000	15 000	-
14.	Komunita Blahoslavenstiev, Klá-štorňa 123, Liptovský Mikuláš	na obnovu starého františkánskeho kláštora v Okoličnom	100 000	100 000	-
15.	Mesto Vrábľa, Hlavná ul. 1221, Vrábľa	na zriadenie malého futbalového ihriska vo Vrábľoch	490 000	-	490 000
16.	Vladimíra Selecká, Kraskovo 13, Lukovišťa	na dovybavenie domácnosti, pomôcky, oblečenie a obuv pre deti, hygienické potreby, nájom	15 000	15 000	-
17.	Obec Stakčinska Roztoka	na projektovú dokumentáciu rekonštrukcie a modernizácie kultúrneho domu v obci	60 000	-	60 000
18.	Ondrej Meszároš, Bieloruská 22, Bratislava	na zabezpečenie špeciálnych dioptrií a liekov	15 000	15 000	-
19.	Obec Lesenice	na dokončenie amfiteátra a šatní na miestnom futbalovom ihrisku	100 000	40 000	60 000
20.	Obec Dolná Strehová	na konečnú úpravu univerzálneho ihriska v obci	50 000	-	50 000
21.	Rímsko-katolícky farský úrad Lipany	na zabezpečenie vzduchotechniky	150 000	-	150 000
22.	Občianske združenie, DFS-Čečinka, Karloveská 32, Bratislava	na cestovné náklady do USA na reprezentačné turné	50 000	50 000	-
23.	Obecný úrad Šarišské Bohdanovce	na dobudovanie príjazdovej komunikácie a chodníka	200 000	-	200 000
24.	Domka-združenie saleziánskej mlá-deže Bratislava	na organizáciu festivalu gospelovej hudby LUMEN	50 000	50 000	-
25.	Žilinský samosprávny kraj, Žilina	pre Slovenské komorné divadlo v Martine na realizáciu Hodžových dní v divadle	250 000	250 000	-
26.	Domov, n.o. Veľké Kapušany	na výstavbu chránenej tkáčskej dielne	100 000	-	100 000
27.	Obec Olšavka, Spišské Vlachy	na opravu zvona	42 000	42 000	-
28.	Obec Hažín, Zalužice	na rekonštrukciu budovy bývalej MŠ na komunitné centrum mladých	100 000	-	100 000
29.	Obecný úrad Terchová	na opravu zdravotného strediska v obci	350 000	-	350 000

30.	Helena Bratková, Nová Baňa	na lieky, školské pomôcky pre deti, hygienické potreby, ošatenie a práčku	15 000	15 000	
31.	Rímskokatolícka cirkev, farnosť sv. Cyrila a Metoda, Selce	na náter strechy kostola sv. Cyrila a Metoda	100 000	100 000	
32.	Mesto Dubnica nad Váhom	na rekonštrukciu renesančno-barokového kaštieľa	100 000	-	100 000
33.	STK Junior Ďurkov	na zakúpenie materiálno-technického vybavenia	50 000	50 000	
34.	Obec Hertník	na vybudovanie oporného múru na zabránenie zosunu pôdy pri miestnom kostole	300 000	-	300 000
35.	Mesto Dolný Kubín	pre ZUŠ Petra Michala Bohúňa, na organizáciu IX. ročníka Medzinárodnej súťaže B. Warchala v hre na sláčikových nástrojoch -Talenty pre Európu	80 000	80 000	
36.	Spišský dejepisný spolok, Levoča	na realizáciu III. Medzinárodnej konferencie o cirkevných dejinách a vydanie zborníka katedrou histórie	20 000	20 000	
37.	Občianske združenie Zámoček-MŠ, Bratislava	na rekonštrukciu školského dvora MŠ	60 000	60 000	
38.	Občianske združenie DONJON, Martin	na nákup stavebného materiálu na opravu hradu Sklabiňa	100 000	100 000	
39.	Musher klub Humenné	na nákup nových saní pre mladých musherov	50 000	50 000	
40.	Obec Arnutovce	na zadováženie obrazov Krížovej cesty pre miestny kostol	80 000		80 000
41.	Obecný úrad Radoma	na výstavbu Domu nádeje	100 000		100 000
42.	Rímskokatolícka cirkev, Farnosť sv. Imricha, Skalka nad Váhom	na sanáciu oporného múru príjazdovej komunikácie v areáli stredovekého kláštora Opátstva sv. Andreja Svorada a sv. Benedikta	300 000	20 000	280 000
43.	Matičný telocvičný klub 1937, s.r.o. Selce	na dobudovanie viacúčelových skladovacích priestorov v športovom areáli ŠK Selce	100 000	100 000	
44.	Dychová hudba "Hradišťanka" Hradište pod Vrátnom	na nákup rovnošiat pre kapelu Hradište pod Vrátnom	50 000	50 000	
45.	Mesto Nemšová, ul. Janka Palu 3, 914 41 Nemšová	na rekonštrukciu kultúrneho domu v Nemšovej	100 000		100 000
46.	František Dudášik, Považany	na ošatenie, obuv a hygienické potreby pre deti a dovybavenie domácnosti	15 000	15 000	
47.	Rímsko-katolícka cirkev, farnosť Radoma	na obnovu strechy kostola v Radome	100 000		100 000
48.	Dom Matice slovenskej v Snine	na budovanie slovenského zlatého fondu detského výtvarného umenia (archivácia kresieb)	50 000	50 000	
49.	Občianske združenie HLAVA 98, Bratislava	na výrobu a distribúciu informačných a propagačných materiálov, na prípravu a výrovu scénografických dekorácií počas Dní M.Hodžu 2005	249 000	249 000	

50.	Obec Malé Zlievce	na výstavbu kanalizácie obce	200 000		200 000
51.	Elena Grabecová, Prievidza	na lieky, liečebnú terapiu, zdravotné pomôcky	15 000	15 000	
52.	Obec Košariská	na dokončenie športového areálu v obci	100 000		100 000
53.	Podtatranský futbalový zväz Poprad	na organizáciu XXXI. ročníka medzinárodného futbalového turnaja starších žiakov Tatranský pohár 2005	50 000	50 000	
54.	Nadácia Dubnické opáľové bane, Červenica	na realizáciu projektu Centrum mládeže Dubník	100 000	22 000	78 000
55.	Obec Krajné	na zakúpenie kontrabasu a zvukovej aparatury pre folklórny súbor Krajňanec	50 000		50 000
56.	Študijný fond, nezisková organizácia pri Gymnáziu bilingválnom, anglicko-slovenskom, Sučany	na organizáciu esejistickú súťaž - Hodžova esej 2005	80 000	80 000	
57.	Ladislav Kučera, Predmier 418	na zdravotné pomôcky pre deti, ošatenie a obuv pre deti, školské potreby	15 000	15 000	
58.	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Banská Hodruša, Hodruša Hámre	na opravu strechy a strešnej krytiny	300 000	300 000	
59.	Športový klub polície, Štrbské Pleso	na letnú prípravu reprezentantov v zahraničí	80 000	80 000	
60.	REVIVALS, občianske združenie Bratislava	na organizáciu 5.ročníka festivalu Petra Michalícu-Hudba pod diamantovou klenbou	100 000	100 000	
S p o l u :			9 422 375	3 264 375	6 158 000

Zdroj: MF SR

II.3. Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii

Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii sa v roku 2005 vytvorila na zabezpečenie plynulého financovania spoločných programov Slovenskej republiky a EÚ. Z tejto rezervy sa kryjú nevyhnutné a nepredvídané výdavky, ktoré vzniknú v priebehu roka, ako sú napríklad bankové poplatky za vedenie účtov, kurzové rozdiely, daň z úrokov, rýchlejšia realizácia projektov, audit štruktúr zapojených do riadenia a realizácie štrukturálnych operácií a podobne.

Rezerva je rozpočtovaná v sume 2 420,0 mil. Sk. V I. polroku 2005 sa vyčerpalo 324 532,4 tis. Sk v nasledovnej štruktúre:

Rezerva na prostriedky a odvody EÚ (v tis. Sk)			
	Schválený rozpočet na rok 2005	Upravený rozpočet na rok 2005	Čerpanie k 30.06.2005

Rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ spolu	2 420 033	2 412 033	324 532
Rezerva na štrukturálne operácie	635 908	633 575	0
v tom:			
- rezerva na štrukturálne fondy	450 210	450 210	0
v tom:			
- špecifické výdavky	189 675	189 675	0
- globálne výdavky	230 535	230 535	0
70 výdavky na financovanie aktivít súvisiacich s finančným riadením štrukt. Fondov	30 000	30 000	0
- rezerva na Kohézny fond	185 698	183 365	0
Rezerva na financovanie záručnej sekcie EAGGF (bankové poplatky, kurzové rozdiely, navýšenia, alokácie z EÚ a nezrovnalosti)	200 000	200 000	150 000
Rezerva na predvstupový fond PHARE	984 158	984 158	51 474
Rezerva na predvstupový fond ISPA	376 081	376 081	37 200
Rezerva na predvstupový fond SAPARD	119 187	126 687	65 160
Rezerva na spolufinancovanie projektov EÚ	0	20 698	20 698 ¹⁵
Rezerva na odvody do všeobecného rozpočtu EÚ	104 699	70 834	0
			<i>Zdroj: MF SR</i>

¹⁵ riešené rozpočtovým opatrením pre kapitolu Úradu vlády SR

III. Bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v roku 2005

Bilancia príjmov a výdavkov ŠR (v mil. Sk)					
Ukazovateľ	Rozpočet 2005	Skutočnosť 30.06.2005	Skutočnosť 30.06.2004	% plnenia rozpočtu	Index 30.06.2005 / 30.06.2004
I. PRÍJMY SPOLU	257 226,0	126 480,2	119 370,8	49,2	106,0
A. Daňové príjmy celkom	201 993,4	111 484,8	107 926,4	55,2	103,3
A.1 Dane z príjmov a kapitálového majetku	38 523,5	29 522,6	33 574,2	76,6	87,9
Daň z príjmov fyzických osôb	2 057,4	1 520,5	11 171,6	x	x
- zo závislej činnosti	1 846,7	14 762,4	13 022,4	x	x
- z podnikania.	210,7	4 764,3	2 376,6	x	x
- výnos poukáz. územ.samosprávam		-18 006,2	-4 227,4	x	x
Daň z príjmov právnických osôb	30 066,1	25 633,3	19 163,1	85,3	133,8
Daň z príjmov vyberaná zrážkou	6 400,0	2 368,8	3 239,5	37,0	73,1
A.2 Dane za tovary a služby	162 741,9	80 905,5	71 148,2	49,7	113,7
Daň z pridanej hodnoty	117 338,7	58 597,4	50 886,2	49,9	115,2
Spotrebné dane	45 371,2	22 345,9	19 343,9	49,3	115,5
Dane z použ.tovar. a z povol. na výkon činn.	32,0	-37,8	918,1	x	x
A.3 Dane z medz. obchodu a transakcií	728,0	272,9	1 867,3	37,5	14,6
A.4 Iné dane a daňové príjmy z min.daň. sústavy		783,8	1 336,7	x	58,6
B. Nedaňové príjmy	15 613,8	9 633,1	9 294,5	61,7	103,6
B.1 Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	1 083,7	198,4		18,3	x
B.2 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	7 092,5	3 872,7		54,6	x
B.3 Kapitálové príjmy	95,9	179,2		186,9	x
B.4 Úroky z domácich a zahr. úverov, pôž., vkladov	3 523,8	1 481,0	375,3	42,0	394,6
B.5 Iné nedaňové príjmy	3 817,9	3 901,8		102,2	x
C. Granty a transfery	39 618,8	5 362,3	2 149,9	13,5	249,4
C.1 Tuzemské granty a transfery	13 111,1	319,2		2,4	x
C.2 Zahraničné granty		27,8			
C.3 Zahraničné transfery - prostr. z rozpočtu EÚ	26 507,7	5 015,3	0,0	18,9	x
D. Prechodné položky		0,0			
II. VÝDAVKY SPOLU	318 749,9	127 629,1	130 907,2	40,0	97,5
A. Bežné výdavky	276 983,7	121 137,0	121 230,2	43,7	99,9
A.1 Mzdy, platy, služobné príjmy a ost.osob. vyrovn.	35 734,8	12 625,4	12 414,4	35,3	101,7
A.2 Poistné a príspevok do poisťovní	11 538,9	3 975,9	4 069,8	34,5	97,7
A.3 Tovary a služby	41 591,6	14 372,6	12 830,3	34,6	112,0
A.4 Bežné transfery	157 822,4	72 876,8	74 551,6	46,2	97,8
A.5 Splácanie úrokov a ost. platby súvisiace s úvermi	30 296,0	17 286,3	17 364,1	57,1	99,6
B. Kapitálové výdavky	41 766,2	8 292,3	9 677,0	19,9	85,7
B.1 Obstarávanie kapitálových aktív	21 724,7	3 154,5	4 574,8	14,5	69,0
B.2 Kapitálové transfery	20 041,5	5 137,8	5 102,2	25,6	100,7
C. Prechodné položky (refundácie,...)		-1 800,2			
III. SCHODOK (-)	-61 523,9	-1 148,9	-11 536,4	x	x

Zdroj: MF SR

IV. Plnenie štátneho rozpočtu SR podľa rozpočtových kapitol

Plnenie štátneho rozpočtu SR podľa rozpočtových kapitol k 30.6.2005 (v mil. Sk)						
KAPITOLY	SCHVÁLENÝ ROZPOČET			SKUTOČNOSŤ k 30.06.2005		
	Príjmy	Výdavky	Saldo	Príjmy	Výdavky	Saldo
KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SR	20,5	744,6	-724,2	14,1	289,0	-275,0
KANCELÁRIA PREZIDENTA SR	0,3	130,5	-130,3	0,4	47,8	-47,4
ÚRAD VIÁDY SR	15,4	653,2	-637,8	15,5	296,5	-281,0
ÚSTAVNÝ SÚD SR	0,2	138,9	-138,7	0,4	24,4	-24,0
NAJVYŠŠÍ SÚD SR	0,0	154,9	-154,9	0,6	45,3	-44,6
GENERÁLNA PROKURATÚRA SR	7,6	1 124,4	-1 116,9	6,2	450,2	-444,0
NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SR	0,3	133,9	-133,6	0,4	53,2	-52,8
SLOVENSKÁ INFORMAČNÁ SLUŽBA	4,5	1 058,9	-1 054,4	3,2	446,3	-443,0
MIN. ZAHRANIČNÝCH VECÍ SR	187,0	3 407,7	-3 220,7	35,5	1 798,3	-1 762,8
MIN. OBRANY SR	150,0	25 550,0	-25 400,0	142,9	8 000,8	-7 858,0
MIN. VNÚTRA SR	894,0	21 015,0	-20 121,0	908,5	8 295,7	-7 387,2
MIN. SPRAVODLIVOSTI SR	377,0	7 217,4	-6 840,4	220,1	2 684,0	-2 463,8
MIN. FINANCIÍ SR	3 523,5	38 248,8	-34 725,3	596,0	2 710,1	-2 114,1
MIN. ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR	2 564,4	5 059,3	-2 494,9	12,0	1 060,2	-1 048,2
MIN. ŠKOLSTVA SR	699,8	44 700,0	-44 000,2	76,8	20 498,2	-20 421,4
MIN. ZDRAVOŤNÍCTVA SR	90,1	24 565,5	-24 475,4	43,2	11 593,3	-11 550,1
MIN. PRÁCE, SOC. VECÍ A RODINY SR	2 573,5	48 147,3	-45 573,8	557,5	20 846,6	-20 289,1
MIN. KULTÚRY SR	40,0	3 789,3	-3 749,3	11,1	1 633,6	-1 622,5
MIN. HOSPODÁRSTVA SR	1 381,9	7 603,1	-6 221,2	70,3	1 797,4	-1 727,1
MIN. PÔDOHOSPODÁRSTVA SR	11 687,3	19 536,8	-7 849,5	5 304,9	3 763,0	1 541,9
MIN. VÝSTAVBY A REGION. ROZVOJA SR	1 411,4	9 597,8	-8 186,4	10,5	4 800,8	-4 790,3
MIN. DOPRAVY, PÔŠT A TELEKOM. SR	7 030,1	27 162,4	-20 132,3	473,8	7 950,5	-7 476,8
ÚRAD GEOD., KART. A KATASTRA SR	28,0	972,7	-944,7	29,0	399,9	-370,9
ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR	9,3	463,2	-453,9	11,1	204,2	-193,1
ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE	0,3	59,2	-58,9	2,3	26,5	-24,3
ÚRAD JADROVÉHO DOZORU SR	0,0	70,4	-70,4	0,5	21,7	-21,2
ÚRAD PRIEMYS. VLASTNÍCTVA SR	38,2	77,9	-39,7	24,6	31,5	-6,8
ÚRAD PRE NORM. METR. A SKÚŠ. SR	1,0	541,8	-540,8	4,5	105,3	-100,8
ÚRAD PRE ŠTÁTNU SLUŽBU	0,0	48,5	-48,5	0,0	22,2	-22,2
PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SR	0,0	47,5	-47,5	3,2	18,2	-15,0
NÁRODNÝ BEZPEČNOSTNÝ ÚRAD	1,0	222,5	-221,5	0,8	72,4	-71,6
SPRÁVA ŠTÁT. HMOTN. REZERV SR	80,0	853,1	-773,1	92,0	228,5	-136,5
VŠEOBECNÁ POKLADN. SPRÁVA	224 389,1	24 171,5	200 217,6	117 750,2	26 789,1	90 961,1
SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED	20,4	1 481,7	-1 461,3	58,2	624,5	-566,3
ÚHRN	257 226,0	318 749,9	-61 523,9	126 480,2	127 629,1	-1 148,9

Zdroj: MF SR